

TEMA BROJA

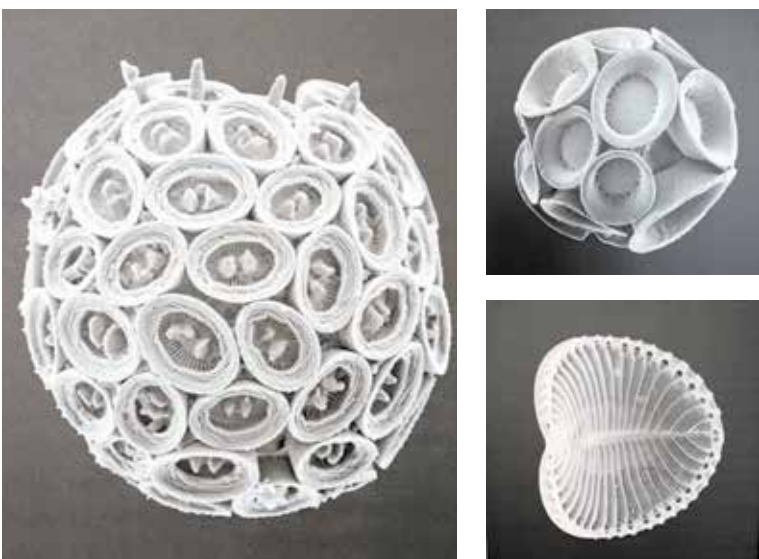
DOKTORSKI STUDIJI NA SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

str. 6-10

GOSTOVANJE AKADEMSKOG ZBORA U VATIKANU

str. 3

IZLOŽBA U REKTORATU
"TAJANSTVENI ŽIVOT
U KAPLJICI MORA"

str. 4

Na Kineziološkom fakultetu Osijek održana 1. međunarodna konferencija

str. 11

6. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2025./2026. održana 31. ožujka 2026.

Potvrda statusa gostujućeg nastavnika Catherine Warner na Akademiji za umjetnost i kulturu

● Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznate profesorice, Odluke Akademijškog vijeća Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva, Senat je donio Odluku o potvrđivanju statusa gostujuće nastavnice Catherine Warner. Catherine Warner ugledna je inozemna profesorica, državljanka Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, profesorica u statusu izvanrednog profesora. Povjerenstvo joj se izdavanje nastave iz kolegija Teorijske osnove muzikoterapije 2 na sveučilišnom specijalističkom studiju Kreativne terapije na Akademiji za umjetnost i kulturu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, u akademskoj 2025./2026. i 2026./2027. godini.

Potvrda izbora predstavnika nastavnika na znanstveno-nastavnom radnom mjestu Filozofskog fakulteta za člana Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

● Za člana Senata, predstavnik nastavnika na znanstveno-nastavnom radnom mjestu Filozofskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku potvrđuje se prof. dr. sc. Ivan Trojan, redoviti profesor i dekan Filozofskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Izabrani član Senata nastavlja mandat prethodnog člana Senata, predstavnika Filozofskog fakulteta u mandatu 2023. - 2026. u skladu s člankom 42., stavkom 5. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Potvrda izbora predstavnika studenata poslijediplomskih studija za člana Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

● Za predstavnika studenata poslijediplomskih studija u Senatu Sveučilišta u Osijeku, na temelju Odluke Skupštine Studentskog zbora Sveučilišta u Osijeku od 27. veljače 2026. godine, izabran je Stjepan Čurčić, univ. mag. medior. et. rel. publ., član Skupštine Studentskog zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i student doktorskog interdisciplinarnog studija Kultura i umjetnost na Doktorskog škole Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Izvješće o realizaciji Akcijskog plana za realizaciju Strategije Sveučilišta Josipa Jurja

Strossmayera u Osijeku za 2025. godinu

● Senat Sveučilišta u Osijeku prihvatio je izvješće o realizaciji akcijskog plana provedbe strategije Sveučilišta u Osijeku za 2025. godinu. Akcijski plan obuhvaća zadatke i opis aktivnosti vezane uz: obrazovanje i osposobljavanje; istraživanje, inovacije i transfer tehnologije; internacionalizaciju; visoko učilište i okruženje; ljudske i materijalne resurse, obnovu i razvoj sveučilišta i sustav upravljanja kvalitetom.

Konačni prijedlog Elaborata o opravdanosti osnivanja i načinu ustroja Prirodoslovnog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

● Postupak statusne promjene Sveučilišta u Osijeku koja se temelji na statusnoj promjeni Odjela za biologiju, Odjela za fiziku i Odjela za kemiju u novu sveučilišnu sastavnicu s pravom osobnosti - Prirodoslovnog fakulteta u sastavu Sveučilišta u Osijeku, pokrenut je inicijativom Rektora osječkog Sveučilišta i imenovanjem Povjerenstva za utvrđivanje opravdanosti osnutka spomenutog Fakulteta. Sveučilišno vijeće utvrdilo je da su osigurana financijska sredstva za osnivanje i rad Prirodoslovnog fakulteta u Programskom ugovoru Sveučilišta i da osnivanje Fakulteta neće imati dodatne troškove. Zbog spajanja poslovanja i administrativnih poslova, mogu se očekivati uštede. Senat Sveučilišta u Osijeku donio je Odluku o davanju suglasnosti na opravdanost prijedloga troškova osnivanja Prirodoslovnog fakul-

teta u sastavu Sveučilišta u Osijeku.

Konačni prijedlog Pravilnika o imenovanju mentora i ocjeni rada suradnika na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

● Uz prethodno Mišljenje Odbora za statutarna i pravna pitanja, Senat donosi konačni prijedlog Pravilnika o postupku imenovanja mentora i ocjeni rada suradnika na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

● Pravilnikom o postupku imenovanja mentora i ocjeni rada suradnika na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uređuju se način i kriteriji imenovanja mentora, način, kriteriji i postupak ocjene rada suradnika na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i njegovim sastavnicama

Konačni prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Pravilnika o Erasmus+ programu individualne međunarodne mobilnosti odlaznih i dolaznih studenata i (ne) nastavnog osoblja

● Na temelju prijedloga Odbora za statutarna i pravna pitanja Sveučilišta u Osijeku i nakon provedenog javnog savjetovanja, Senat je prihvatio izvješće Odbora i donio Odluku o izmjenama i dopunama Pravilnika o Erasmus+ programu individualne međunarodne mobilnosti odlaznih i dolaznih studenata i (ne)nastavnog osoblja u okviru ključne aktivnosti 1.

UNIOS - Projekti za jačanje kapaciteta mladih znanstvenika i umjetnika

● Senat prihvaća Izvješće s prijedlogom rangiranja projekata prijavljenih na natječaj za financiranje projektnih aktivnosti mladih znanstvenika i umjetnika na osječkom Sveučilištu. Povjerenstvo za vrednovanje i izbor projekata prijavljenih na Natječaj predlaže Senatu Odluku o financiranju UNIOS projekata za jačanje kapaciteta mladih znanstvenika i umjetnika. Donošenjem Odluke Senata, bit će financirano ukupno 17 projekata mladih znanstvenika u umjetnika Sveučilišta u Osijeku.

Prijedlog ukupnog broja upisnih mjesta za upis studenata na sveučilišne i stručne studije na sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2026./2027.

● Senat je donio Odluku o ukupnom broju mjesta za upis studenata na sveučilišne i stručne studije na sastavnicama Sveučilišta u Osijeku u akademskoj godini 2026./2027. Na sveučilišnim i stručnim prijediplomskim studijima i sveučilišnim integriranim prijediplomskim i diplomskim studijima utvrđuju se ukupno 3663 upisna mjesta. Na sveučilišnim i stručnim diplomskim studijima utvrđuje se ukupno 2390 upisnih mjesta.

Imenovanje Etičkog povjerenstva Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

● Senat Sveučilišta u Osijeku donio je Odluku o imenovanju članova Etičkog povjerenstva u sastavu: izv. prof. dr. sc. Davor Vuković, izvanredni profesor i prodekan Katoličkog bogoslovnog

fakulteta, predsjednik; prof. dr. sc. Andrijana Včeva, redovita profesorica u trajnom izboru i prodekanica Medicinskog fakulteta, članica; izv. prof. dr. sc. Paula Poretti, izvanredna profesorica i prodekanica Pravnog fakulteta, članica; izv. prof. dr. sc. Borko Baraban, izvanredni profesor i prodekan Akademije za umjetnost i kulturu, član; doc. dr. sc. Pavao Nujić, docent i prodekan Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, član; prof. dr. sc. Zvonimir Zdunić, ravnatelj Poljoprivrednog instituta, član, i Filip Janković, student Medicinskog fakulteta, član.

Godišnje izvješće Ivice Brekala, univ. mag. oec., ravnatelja Studentskog centra u Osijeku za 2025. godinu

● Ivice Brekalo, ravnatelj Studentskog centra u Osijeku uputio je Upravnom vijeću Studentskog centra u Osijeku Godišnje izvješće o radu i poslovanju Studentskog centra u Osijeku za 2025. Senat je razmotrio Godišnje izvješće Ravnatelja o radu i poslovanju Studentskog centra u Osijeku i donio Odluku o prihvaćanju navedenog Godišnjeg izvješća.

Sveučilišno izdavaštvo

● Na prijedlog Povjerenstva za izdavačku djelatnost Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišne znanstvene knjige pod nazivom "Znanstveno pisanje u sestrinstvu: Priprema članka za objavu u znanstveno-stručnom časopisu" autora izv. prof. dr. sc. Roberta Lovrića. Također, na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju su-

glasnosti za izdavanje 2 sveučilišna udžbenika: "Prva pomoć, 3. obnovljeno i dopunjeno izdanje" urednice prof. dr. sc. Slavice Kvolik i skupine autora i "Suvremeni pristup ranom zbrinjavanju politraumatiziranog bolesnika, 2. obnovljeno i dopunjeno izdanje" urednika prof. dr. sc. Slavice Kvolik, izv. prof. dr. sc. Ivana Lovrića i skupine autora. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišnog priručnika pod nazivom "Priručnik za seminare iz kemometričkih metoda" autorica izv. prof. dr. sc. Vlatke Gvozdić i izv. prof. dr. sc. Elvire Kovač-Andrić.

Suorganizacija Sveučilišta u organizaciji međunarodnih znanstvenih skupova i simpozija na sveučilišnim sastavnicama:

● Odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvaćena je suorganizacija sljedećih skupova:

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

● Sveučilište Osijeku prihvaća suorganizaciju međunarodnog Znanstvenog skupa Slavonski dijalekt u okviru kulturne i znanstvene manifestacije ŠOKAČKA RIČ 24. koji će se održati 6. i 7. studenoga 2026. u Pečuhu, u Republici Mađarskoj.

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

● Sveučilište u Osijeku prihvaća suorganizaciju 3. međunarodnog simpozija digitalne tehnologije u poljoprivredi (2nd International Symposium on Digital Technologies in Agriculture-ISDTA 2024) te 3. radionicu Digitalna poljoprivreda i ruralni razvoj koja će se održati od 1. do 4. prosinca 2026. godine na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek.

Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek

● Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvaća suorganizaciju 4. Europske GREEN konferencije koja će se održati od 26. do 29. lipnja 2026. godine u Vodicama.

Davanje suglasnosti prof. dr. sc. Steli Jokić, dekani Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, za potpisivanje sporazuma o partnerstvu

● Odlukom Senata daje se suglasnost prof. dr. sc. Steli Jokić, dekani Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, za potpisivanje Sporazuma o partnerstvu o provedbi projekta "ISKRA - Inovativni sinergijski napitak za kreativni razvoj i aktivaciju" s FRANCK d. d.

Rektor upriličio prijem za Akademski pjevački zbor povodom nastupa u Vatikanu i Rimu

U petak, 17. travnja u Rektoratu Sveučilišta u Osijeku održano je primanje za članove Akademskog pjevačkog zbora Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, povodom njihovog nastupa u Vatikanu i Rimu. Akademski pjevački zbor najstariji je i najrepresentativniji umjetnički ansambl Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Započeo je s radom pri Pedagoškom fakultetu u Osijeku 1985. godine osnivanjem studija glazbe, a iz kojih je kasnije osnovana i Akademija za umjetnost i kulturu. Od početka do danas, Akademski pjevački zbor predstavlja važan dio identiteta, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademije, Osijeka i Slavonije, omiljeno je mjesto susreta i umjetničkog djelovanja sadašnjih i bivših studenata, profesora, svih generacija glazbenika. Gostovanje Akademskog zbora i profesora inicirao je i s

vič Akademski zbor je izveo skladbu Rajska Djevo, Kraljice Hrvata koja je ovih dana postala viralna.

Prof. art. dr. sc. Berislav Jerković, pročelnik Odsjeka za glazbenu umjetnost Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku

U Rimu i Vatikanu realizirali smo prekrasnu i nadahnutu sintezu duhovnosti i umjetnosti koje povezuju i ujedinjuju, ostavljajući trajan trag u svima koji su u njima sudjelovali. Nastup na audijenciji kod svetoga oca Lava XIV. na Trgu sv. Petra kao i koncert u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima otvorili su prostor u kojem glazba nadilazi svoju izvedbenu funkciju i postaje medij duhovne artikulacije, zajedništva i izraza hrvatskog identiteta.

Tim smo gostovanjem povećali različite dimenzije našega djelovanja - umjetničku, obrazovnu i kulturnu - te ih predstavili u kontekstu koji

Nazočne je kao domaćin pozdravio **prof. dr. art. Robet Raponja, prorektor za kulturu, umjetnost i sveučilišno izdavaštvo** nadahnutim riječima: "U ovom kratkom razdoblju pontifikata pape Lava XIV. vidljivo je da on nastavlja stopama svojega prethodnika, koji je bio "brat svih ljudi", da slijedi njegov put i apostofira proročku dimenziju Crkve koju je oživio papa Franjo. Nesumnjivo je da je riječ o papi koji se ne suzdržava izreći ono što mu se čini važnim. Zalaže se za međureligijski dijalog kao most u podijeljenom svijetu, svjedoči o "važnosti duhovne baštine koju dijele kršćani i Židovi, zalaže se za dijalog s muslimanima temeljen na uzajamnom poštovanju i slobodi savjesti" te ništa manje s drugim pripadnicima religija kao što su hinduizam i budizam. Religije trebaju biti kvasac jedinstva, a ne uzrok sukoba, smatra Papa. Apostrofira pojam savjesti koji se kontinuirano zatrpava populističkim ispraznicama. U aktualnom globalnom političkom trenutku, koji među ljudima na svim kontinentima izaziva strah od trećeg svjetskog rata, diplomaciju dijaloga zamjenjuje diplomacija sile, kaže papa Lav XIV. Mir se ne traži kao dobro po sebi, već kao stanje koje se uspostavlja oružjem da bi se tek nakon toga nazvalo mirom. Evanđelje se sužava na kulturni rat, a opće dobro na računicu tko je pobijedio. No mir nije poredak nakon pobjede, već način kako se živi s drugima. U ozračju ratnih aktivnosti na Bliskom istoku i kontinuiranog huškanja na rat, protjerivanja drugačijih i krize institucija u Americi, ali i u većem dijelu svijeta, riječi pape Lava XIV., Amerikanca, zvuče kao glazba za uši. I da, glazba je to koja se ponosi porukom uskrsloga Krista: "Mir vama!", koju je Papa već na početku svojega pontifikata istaknuo kao svoju temeljnu misao i kao trajan apel cijelomu svijetu. Tko ju otvorena srca čuje, ne može drugo nego ju dalje prenositi."

*Papa Franjo 2020. godine objavio je encikliku pod nazivom Fratelli tutti.

crkvenim i kulturnim institucijama u Vatikanu i Rimu organizirao prof. art. dr. sc. Berislav Jerković, pročelnik Odsjeka za glazbenu umjetnost.

U ime Akademskog pjevačkog zbora upravi Sveučilišta u Osijeku zahvalili su prof. art. dr. sc. Berislav Jerković, pročelnik Odsjeka za glazbenu umjetnost Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku i prof. dr. art. dr. sc. Antoaneta Radočaj-Jerković, dirigentica Akademskog zbora.

Pod ravnanjem profesorice Antoanete Radočaj-Jerković

jasno potvrđuje relevantnost i potencijal naše Akademije u međunarodnim okvirima. Za mene je to iskustvo bilo snažan poticaj i obveza: poticaj da nastavimo razvijati ono što prepoznajemo kao profesionalno, vrijedno i autentično te obveza da pritom djelujemo promišljeno i usmjereno, s jasnom svijesću o dugoročnom razvoju Akademije i njezinoj ulozi u akademskom i kulturnom prostoru

Prof. dr. art. dr. sc. Antoaneta Radočaj-Jerković, dirigentica Akademskog zbora

Koncertno gostovanje Akademskog pjevačkog zbora u Rimu i Vatikanu predstavljalo je iznimno umjetničko i duhovno iskustvo za sve članove ansambla. Cjelovečernjim koncertom u crkvi sv. Jeronima predstavili smo međunarodnoj publici reprezentativan presjek hrvatske i svjetske zbornice literature, od renesanse do suvremenosti, te još jednom potvrdili visoku razinu umjetničkog djelovanja studenata i profesora našeg Sveučilišta. Na repertoaru su bila djela koja pripadaju razdoblju od čak šest stoljeća - od 16. stoljeća sve do skladbe skladane upravo za prigodu ovoga koncerta. Vrhunac boravka bio je nastup i sudjelovanje na općoj audijenciji na Trgu sv. Petra gdje smo imali čast susresti se i pjevati pred papom Lavom XIV. što je na cijeli ansambl ostavilo snažan dojam. Zahvaljujem svim institucijama i partnerima koji su omogućili realizaciju toga umjetničkog projekta - Ministarstvu kulture i medija RH, Gradu Osijeku, gradonačelniku Ivanu Radiću, Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i gospodinu rektoru prof. dr. sc. Dragi Šubariću, kao i solistima, klavirskim suradnicima te članovima zbora koji svojim predanim radom kontinuirano predstavljaju Akademiju, Sveučilište i hrvatsku kulturu na međunarodnoj sceni.

U ime članova Akademskog pjevačkog zbora svoje dojmove s nama je podijelila **Petra Lion**, studentica četvrte godine prijediplomskog studija Glazbena pedagogija

U Rimu je zaista bilo sjajno i nezaboravno. Pjevati za svetoga oca Lava XIV. uistinu je nešto što ćemo pamtili cijeli život kao i predivan kon-

cert pod vodstvom naše drage profesorice dr. art. dr. sc. Antoanete Radočaj-Jerković u crkvi svetog Jeronima u Rimu. Kolege i ja neizmerno smo zahvalni na prilici koju smo dobili.

Podsjetimo, Akademski pjevački zbor sudjelovao je 8. travnja 2026. godine na općoj audijenciji Svetoga Oca Lava XIV., održanoj na Trgu svetoga Petra ispred istoimene bazilike u Vatikanu. Tom je prigodom zbor izveo nekoliko skladbi hrvatskih skladatelja, predstavljajući hrvatsku kulturnu baštinu pred međunarodnim auditorijem okupljenim na audijenciji. Posebno snažan dojam na okupljene ostavila je izvedba skladbe Rajska Djevo, Kraljice Hrvata, koja je bila među zapaženijim glazbenim trenucima programa. Zbor je nastupio pod ravnanjem dirigentice prof. dr. Antoanete Radočaj-Jerković, uz soliste prof. dr. Berislava Jerkovića i Anju Papu Peranović. Na audijenciji su, uz članove zbora, sudjelovali: profesori te dekanica Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku akademkinja Helena Sablić Tomić, delegacija grada Osijeka na čelu s gradonačelnikom Ivanom Radićem te kao predstavnik Sveučilišta, prorektor za kulturu, umjetnost i sveučilišno izdavaštvo prof. dr. Robert Raponja. Nakon završetka audijencije članovi i vodstvo zbora imali su i prigodu osobno se susresti sa Svetim Ocem, što je za sve sudionike predstavljalo posebno značajan i svečan trenutak te trajnu uspomenu s ovog značajnog međunarodnog gostovanja.

Akademski pjevački zbor održao je u četvrtak, 9. travnja, cjelovečernji koncert u

hrvatskoj crkvi svetoga Jeronima u Rimu, jednom od najvažnijih okupljališta hrvatske kulturne i duhovne prisutnosti u Italiji. Koncert je održan pod ravnanjem dirigentice prof. dr. Antoanete Radočaj-Jerković, uz soliste Anju Papu Peranović (sopran) i prof. dr. Berislava Jerkovića (bariton) te umjetničke suradnike Antu Blaževića, Davora Dedića i Domagoja Marasa. Gostovanjem na međunarodnoj sce-

ni Akademski pjevački zbor predstavio je bogatstvo hrvatske glazbene baštine te dao vrijedan doprinos kulturnoj razmjeni između Republike Hrvatske i Republike Italije.

Program koncerta bio je koncipiran kao stilski i povijesno raznolik presjek zbornice literature od 16. do 21. stoljeća.

Publika je imala priliku čuti djela istaknutih hrvatskih skladatelja, među kojima su Ivan Lukačić, Vatroslav Lisinski, Franjo Dugan i Krsto Odak, kao i ulomke iz Hrvatske mise Borisa Papanopula. Posebno mjesto u programu zauzela je praznična skladba skladatelja Blaženka Juračića, nastale povodom obilježavanja Jubilarne godine svetoga Franje Asiškog. Uz reprezentativan izbor hrvatske zbornice literature, izvedena su i antologijska djela skladatelja Giovannija Pierluigija da Palestrine, Johanna Sebastian Bacha, Georga Friedricha Handela i Wolfganga Amadeusa Mozarta, čime je koncert dodatno naglasio univerzalnost i kontinuitet europske glazbene tradicije. Gostovanje Akademskog pjevačkog zbora u Rimu realizirano je uz potporu Grada Osijeka, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i njegovih sastavnica - Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek i Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek.

Rektor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, prof. dr. sc. Drago Subarić, u svom je obračunu zahvalio svim nazočnima te im uputio iskrene čestitke na postignutim uspjesima. Posebno je naglasio kako je Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku jedna od ključnih i iznimno vrijednih sastavnica Sveučilišta u Osijeku, koja svojim djelovanjem značajno doprinosi njegovu identitetu i prepoznatljivosti.

U nastavku je uputio čestitke Akademskom pjevačkom zboru i njihovim profesorima, istaknuvši važnost njihova umjetničkog rada: "Čestitam vama i vašim profesorima na iznimnom uspjehu koji ste ostvarili održanim koncertima u Rimu i Vatikanu. Vašim nastupima i predanim radom glazbom pronosite ime našeg Sveučilišta, grada Osijeka, ali i cijele Republike Hrvatske. Time ne predstavljate samo sebe, već i vrijednosti i kvalitetu obrazovanja koje njegujemo."

Rektor je također izrazio uvjerenje kako su ovi uspjesi tek početak daljnjeg napretka: "Želim vam da nastavite istim putem, s jednakim entuzijazmom i predanošću. U tom smislu imate punu potporu Sveučilišta. Ponosni smo na vaš angažman, kao i na angažman vaših nastavnika, osobito u području umjetnosti i kulture koje ima važnu ulogu u društvu."

Naglasio je kako Sveučilište kontinuirano prepoznaje i cijeni trud svojih studenata i nastavnika te podupire njihovo djelovanje, osobito kada ono doprinosi međunarodnoj vidljivosti institucije. "Vaš nastup u Vatikanu i Rimu snažan je primjer kako umjetnost može povezivati ljude i kulture te istovremeno predstavljati našu akademsku zajednicu u najboljem svjetlu."

Na kraju se obratio i studentima, poželjevši im mnogo uspjeha u daljnjem obrazovanju: "Svima vama želim uspješan nastavak studija, uz podstetnik da je Akademija za umjetnost i kulturu važna sastavnica našeg Sveučilišta. Svojim umjetničkim djelovanjem ona značajno doprinosi ugledu Sveučilišta, kako u Hrvatskoj, tako i na međunarodnoj razini."

Izložba "Tajanstveni život u kapljici mora" i predavanje "Vizualizacija nevidljivog: istraživanja i ekološka važnost fitoplanktona dr. sc. Sande Skejić

U Rektoratu Sveučilišta u Osijeku u utorak, 24. ožujka otvorena je izložba "TAJANSTVENI ŽIVOT U KAPLJICI MORA" koja je organizirana u suradnji Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku s partnerskim ustanovama: Sveučilištem u Splitu, Institutom za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, u sklopu projekta *Science Comes To Town*.

Izložbu su otvorili prof. dr. sc. Jurislaw Babić, prorektor za znanost i međunarodnu suradnju, i prof. dr. art. Robert Raponja, prorektor za kulturu, umjetnost i sveučilišno izdavaštvo. U svojim govorima, svatko na svoj način, naglasili su da umjetnost i kultura na osječkom Sveučilištu idu ruku pod ruku. "Znamo da je znanost motor tehnološkog napretka, a umjetnost pokretač emocija i vizija. Sveučilište u Osijeku s partnerskim institucijama tijekom godine organizira niz različitih manifestacija u cilju popularizacije znanosti i umjetnosti", istaknuo je prorektor Babić te naglasio da je Sveučilište nedavno organiziralo Dane znanosti i umjetnosti Sveučilišta u Osijeku - SciArt te da za dvadeset dana započinje nacionalna manifestacija Festival znanosti.

Prof. dr. art. Robert Raponja u svojem je govoru podsjetio na doživljaj mora koje je beskrajna plava površina, prostor velikih organizama i impresivnih krajolika. "No prava čarolija skriva se u onome što ne vidimo - u jednoj jedinjoj kapljici mora. Upravo tamo živi fitoplankton, odnosno mikroalge. Iako nevidljivi golim okom, ti organizmi imaju iznimno važnu ulogu. Oni su temelj morskih hranidbenih mreža, sudjeluju u proizvodnji kisika i imaju ključan utjecaj na globalne biokemijske cikluse. Drugim

riječima, bez njih život kakav poznajemo na zemlji ne bi bio moguć."

No fitoplankton nije važan samo zbog svoje funkcije - on nas fascinira i svojom ljepotom. Njegova nevjerovatna morfološka raznolikost, složeni oblici i gotova umjetnička struktura svjedoče o bogatstvu i kompleksnosti života u moru. Upravo na tom susreću ljepote i spoznaje posebno dolazi do izražaja ono što njegujemo i na našem Sveučilištu - umjetnost i znanost idu ruku pod ruku. One se ne razdvajaju, nego se neprestano isprepleću i nadopunjuju. Znanost je veća i od samog znanja, a umjetnost veća od samih umjetnina jer i jedna i druga pokreću istraživanje, znatiželju i potrebu da svijet oko sebe razumijemo na dubljoj razini", rekao je prorektor Raponja.

Izložene fotografije otkrivaju nam tajnu kako se u najma-

njoj kapljici mora krije čudesan svijet o kojem ovisi naš vlastiti. Na kraju uvodnog govora prorektor Raponja predstavio je dr. sc. Sandu Skejić koja nam je otkrila tajanstveni život u kapljici mora.

Za mnogobrojnu publiku, prvenstveno studente i profesore Odjela za biologiju i Odjela za kemiju osječkom Sveučilišta te učenicima osječkih srednjih škola, dr. sc. Sanda Skejić, znanstvena savjetnica iz područja prirodnih znanosti Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, održala je predavanje naslovljeno "Vizualizacija nevidljivog: istraživanja i ekološka važnost fitoplanktona" u kojem je otkrila tajnu bogatog svijeta koji se krije u kapi mora. Publici je dočarala uz video prezentaciju Institut za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, prvu i najstariju nacionalnu instituciju posvećenu istraživanju fitoplanktona,

s posebnim naglaskom na istraživanja, njegovu povijest i sve aktivnosti, te otkrila ono što se u moru krije, a golom je oku nevidljivo: svijet fitoplanktona koji tvore 50 posto kisika na planetu Zemlji. Fitoplankton, odnosno mikroalge, raznolika je skupina mikroskopskih, fotosintetskih organizama koji žive u površinskom, osvjetljenom sloju mora. Ti nevidljivi organizmi, o kojima rijetko razmišljamo, imaju globalni utjecaj na biokemijske cikluse i život na Zemlji. Njihova iznimna morfološka raznolikost i estetska ljepota svjedoče o složenosti i bogatstvu života u moru. Mnogobrojna je publika doznala zašto je važno istraživati fitoplankton i koje su njegove glavne skupine, što se događa kada se morski ekosustav naruši uslijed antropogenog utjecaja ili klimatskih promjena.

Dr. sc. Sanda Skejić prenijela

je i spoznaje istraživača o fenomenu "cvjetanje mora" i u kojim se uvjetima javlja te mogu li pojedine vrste fitoplanktona u određenim okolnostima biti štetne za ljude.

O PROJEKTU SCIENCE COMES TO TOWN

Riječ je o suradničkom projektu financiranom sredstvima Europske unije koji predvode gradovi i regije Kiel, Brest i Split. Projekt okuplja više od 70 pridruženih partnera te se temelji na trima glavnim ciljevima: premošćivanju jaza između znanosti i javne politike, poticanju znanstvenih i istraživačkih karijera za mlade generacije i poticanju dijaloga o znanosti, istraživanju i inovacijama između lokalnih vlasti i građana te između istraživačkog i poslovnog sektora. Tom izložbom i predavanjem Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uključilo se u taj vrijedan projekt koji popularizira znanost i umjetnost.

DR. SC. SANDA SKEJIĆ

Rođena u Splitu, gdje je završila studij Biologije i kemije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, svoj je znanstveni put nastavila na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu gdje je završila poslijediplomski studij Oceanologije te obranila magistarski rad i doktorsku disertaciju. Od 2000. godine zaposlena je u Laboratoriju za plankton i toksičnost školjkaša Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu. Njezin znanstveni interes usmjeren je na proučavanje kvantitativne i taksonomske strukture zajednica fitoplanktona u Jadranskom moru, s posebnim naglaskom na toksične vrste. U svojem radu istražuje i utjecaj uzgoja ribe na kvalitetu morske vode kao i utjecaj atmosferskog taloženja na fitoplankton i njegove biološke odgovore.

Stručno se usavršavala u Italiji, Francuskoj i Danskoj gdje je stekla dodatne kompetencije u identifikaciji i analizi fitoplanktona, uključujući morfološke i molekularne metode. Aktivna je članica međunarodnih i europskih stručnih skupina koje se bave bioraznolikošću i utjecajem štetnih cvjetanja algi na morski okoliš.

Više od 25 godina sudjeluje u praćenju stanja morskog okoliša, a trenutačno je uključena u znanstvene projekte Hrvatske zaklade za znanost u suradnji s vodećim hrvatskim istraživačkim institucijama.

Autorica je i suautorica više od 50 znanstvenih radova, a članica je i nekoliko relevantnih stručnih i znanstvenih organizacija, uključujući međunarodnu organizaciju za proučavanje štetnih algi.

MEĐUNARODNA IZLOŽBA ART TERAPEUTA U ITALIJI: OSJEČKI PREDSTAVNICI NA BIENALU ART TERAPIJE

Jasmina PACEK

Profesori, studenti i alumni Sveučilišnog specijalističkog studija kreativne terapije, koji se izvodi pri Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, sudjelovali su na Trećem međunarodnom Bienalu art terapije (BAT), održanom od 3. do 19. travnja 2026. godine u talijanskom gradu San Benedetto Po, u povijesnom prostoru opatije San Benedetto in Polirone.

Riječ je o međunarodnom događaju koji okuplja art terapeute koji su ujedno i vizualni umjetnici iz različitih zemalja s ciljem istraživanja odnosa između umjetnosti i procesa iscjeljenja. Tema izdanja "Utopija - iscjeljujuća moć umjetnosti u zamišljanju mogućih budućnosti" naglasila je ulogu umjetnosti kao prostora imaginacije, transformacije i nade u suvremenom društvu. Središnji dio Bienala činila

je međunarodna izložba radova art terapeuta, postavljena u reprezentativnim prostorima opatije, koja je obuhvatila različite medije - od slikarstva i skulpture do instalacija i multimedijalnih formi. U tom kontekstu svoje su radove predstavili i osječki sudionici: prof. dr. art. Jasmina Pacek, univ. spec. art. therap., naslovna doc. Mija Janković-Shentser, univ. spec. art. therap., s Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, te prof. dr. art. Jelena Kovačević, univ. spec. art. therap., s Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti. Uz njih, izlagali su i alumni studija: Jasminka Bukvić, dr. med., MA, univ. spec. art. therap.; Vesna Matic, MA, univ. spec. art. therap.; Krunoslav Stojanovski, MA, univ. spec. art. therap.; Nataša Končurat, univ. spec. art. therap.; kao i studentica Maja Džoganović. Njihovi radovi doprinijeli su raznolikosti izložbe, otvara-

jući prostor dijaloga između osobnog izraza, terapijskog iskustva i suvremenih umjetničkih praksi.

Bienale art terapije proizašao je iz međunarodne izložbe održane 2022. godine u Perugiji, koja je otvorila važan dijalog o recipročnosti odnosa između terapeuta i klijenta. Zbog velikog interesa, manifestacija je prerasla u bienalni događaj međunarodnog karaktera, a svako novo izdanje donijelo je širenje umjetničkih i istraživačkih perspektiva te uključivalo izložbeni i stručni program.

Posebnost Bienala očitovale se u konceptu "otvorenog laboratorija", u kojem su se umjetnost i terapija međusobno prožimale kroz izložbe, radionice i stručna okupljanja. Sudionici su imali priliku razmjenjivati iskustva, razvijati nove pristupe u radu te promišljati ulogu umjetnosti u očuvanju mentalnog zdravlja.

U sklopu Bienala, prof. dr. art. Jasmina Pacek, univ. spec. art. therap., sudjelovala je na okruglom stolu gdje je održala predavanje o 18. međunarodnoj konferenciji kreativnih terapija koja će se 2026. godine održati u Hrvatskoj, u Puli, u organizaciji ECarTE - Europskog konzorcija za edukaciju kreativnih terapija, Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli i Hrvatske udruge za art terapiju. Sudjelovanje istraživačve provedeno je u okviru NPOO projekta "Umjetnost i dobrobit", financiranog sredstvima Europske unije - Next-GenerationEU.

- 60 umjetnika/ art terapeuta
- oko 250 radova
- sudionici iz: Italije, Brazila, Hrvatske, Francuske, Njemačke, Malezije, Crne Gore, Poljske, Slovenije, Švicarske i Venezuele

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Predstavljamo projekte Fakulteta agrobiotehničkih znanosti i Kineziološkog fakulteta, sastavnica Sveučilišta u Osijeku

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini. U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekte Fakulteta

agrobiotehničkih znanosti i Kineziološkog fakulteta. Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek sudjeluje u provedbi HRZZ projekta: "Biofortifikacija krmiva selenom u proizvodnji malih preživača (SeRumBiofort)", voditelj je projekta izv. prof. dr. sc. Josip Novoselec. Kineziološki fakultet kao partnerska institucija sudjeluje u provedbi dva međunarodna projekta u okviru Erasmus+

programa: "Stand Tall: Empowering Youth Through Postural Health", a voditeljica je projekta izv. prof. dr. sc. Iva Sklempe Kokić te projekt "StartUp - Wheelchair Handball" usmjeren razvoju i promociji rukometa u kolicima kao inovativnog i inkluzivnog sporta za osobe s invaliditetom. Nositelj projekta je Hrvatski savez košarke u kolicima (HSKUK), a voditelj je projekta Zoran Špoljarić, mag. cin., asistent.

Biofortifikacija krmiva selenom u proizvodnji malih preživača (SeRumBiofort)

- **Voditelj projekta:** izv. prof. dr. sc. Josip Novoselec
- **Projekt financira:** Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ-IP-2022-10-3803)
- **Razdoblje provedbe:** 18. 12. 2023. - 17. 12. 2027.

U suvremenim, i izazovnim vremenima humana populacija suočena je s brojnim problemima, uključujući nedostatak vremena za zadovoljenje osnovnih životnih potreba. Usporedno s tim raste svijest o važnosti pravilne i zdrave prehrane. Sve je izraženija potraga za namirnicama provjerene sljedivosti, s dodanom vrijednošću i funkcionalnim svojstvima, proizvedenima na "prirodan" način koje doprinose očuvanju i unaprjeđenju zdravlja ljudi bez štetnog utjecaja na okoliš i klimu.

Upravo je to temeljni cilj projekta SeRumBiofort - proizvodnja osnovnih namirnica, mesa i mlijeka, s dodanom vrijednošću kroz povećan sadržaj selena, uz minimalan učinak na okoliš.

Nedostatak selena kao globalni problem

Nedostatak selena globalno je prisutan problem. Uzrokuje poremećaje u rastu i razvoju bilja, metaboličke poremećaje u životinja, a posljedično i u ljudi koji žive na područjima siromašnima tim esencijalnim elementom. Optimalna koncentracija selena u organizmu može učinkovito postići hranidbom životinja krmivima odgovarajuće koncentracije selena ili konzumacijom namirnica obogaćenih selenom. Time se mogu spriječiti brojni metabolički poremećaji te unaprijediti zdravlje životinja i ljudi.

Agrofortifikacija kukuruza i soje

Projekt predviđa biofortifikaciju (agrofortifikaciju) dviju osnovnih krmnih kultura - kukuruza i soje - primje-

nom anorganskog selena gnojiva, natrijeva selenata (Na_2SeO_4). Cilj je povećati koncentraciju selena u zrnu te osigurati njegov organski oblik u završnom proizvodu. Folijarna aplikacija natrijeva selenata provodit će se u fenofazi metličanja kukuruza i cvatnje soje kroz četiri tretmana:

- Se0 - kontrola (bez dodatka selena)
- Se1 - 10 g/ha Se
- Se2 - 20 g/ha Se
- Se3 - 30 g/ha Se.

Izrada i balansiranje krmnih smjesa

Na temelju detaljne kemijske analize biofortificiranog kukuruza i soje, formulirat će se i miješati smjese s optimalnom koncentracijom selena, uz odgovarajući energetski, bjelančevinski te makro- i mikroelementni sastav, s posebnim naglaskom na selen. Krmne smjese miješat će se tijekom prve, druge i treće godine projekta.

Istraživanja na ovcama i kozama

Istraživanje će se provoditi kroz tri uzastopne godine:

- prva godina - pokus s ovcama i janjadi
- druga godina - pokus s kozama i jaradi
- treća godina - ponovljeni i optimizacijski pokusi s ovcama, kozama, janjadi i jaradi.

Ovce i koze hranit će se biofortificiranim krmnim smjesama u posljednjoj trećini graviditeta te tijekom laktacije do odbića mladunčadi. Janjad i jarad hranit će se biofortificiranim krmivima od rođenja do postizanja klaoničke mase.

Znanstveno utemeljena pretpostavka projekta temelji se na transplacentarnom prijenosu selena - očekuje se da će mladunčad majki hranje-

nih biofortificiranom hranom biti vitalnija, zdravija i proizvodno učinkovitija.

Praćenje metaboličkog i proizvodnog statusa

U cilju utvrđivanja učinaka biofortificirane hranidbe, uzimat će se uzorci:

- krvi
 - unutarnjih organa
 - mesa
 - mlijeka.
- Analizirat će se pokazatelji:
- energetskog statusa
 - zdravstvenog (imunološkog) statusa
 - mineralnog statusa
 - antioksidacijskog statusa
 - endokrinog statusa
 - enzimatskog statusa.

Uzorkovanja i analize provodit će se u različitim fazama proizvodnog ciklusa: tijekom visokog graviditeta, kolostralne faze, laktacije, do odbića janjadi i jaradi, odnosno od rođenja do klaoničke mase. U okviru projekta SeRumBiofort uz praćenje proizvodnih, metaboličkih i mineralnih pokazatelja, poseban naglasak stavlja se na detaljnu analizu stanične imunosti životinja, određivanjem T-limfocitnih subpopulacija (CD4^+ , CD8^+ i dr.) pomoću protočnog citometra DxFLEX B4-R2-VO, Beckman Coulter Life Sciences financiranog od strane Hrvatske zaklade za znanost. Time se projekt dodatno pozicionira kao interdisciplinarno istraživanje koje povezuje hranidbu, fiziologiju, imunologiju i kvalitetu proizvoda animalnog podrijetla.

Proizvodi s dodanom vrijednošću

Mlijeko i meso s povećanom, optimalnom koncentracijom organskog selena predstavljaju proizvode s dodanom vrijednošću. Njihova tržišna valorizacija ostvarila bi se kroz višu cijenu, dok bi koristili imali proizvođači (ovčari i kozari) te krajnji potrošači - ljudi, zahvaljujući mogućim pozitivnim učincima na zdravlje.

TJELESNA AKTIVNOST KAO TEMELJ ZDRAVLJA I UKLJUČENOSTI: DVA EUROPSKA PROJEKTA KINEZIOLOŠKOG FAKULTETA OSIJEK

Danijela KUNA, Andrea MAKSIMOVIĆ, Lana ŠUSTER

Suvremen način života sve snažnije oblikuje zdravstvene navike djece, mladih i društva u cjelini. Tehnološki napredak, iako donosi brojne prednosti u području obrazovanja, komunikacije i dostupnosti informacija, istodobno potiče sjedilačke obrasce ponašanja i smanjuje svakodnevnu razinu kretanja. Dugotrajno sjedenje, smanjena tjelesna aktivnost te ograničen pristup stručno osmišljenim i prilagođenim sportskim programima postaju sve izraženiji izazovi javnog zdravlja, s dugoročnim posljedicama na tjelesno, ali i psihosocijalno funkcioniranje pojedinaca. Posebno su pogođene skupine čija su tijela i navike još u fazi oblikovanja, poput djece i mladih, ali i one koje se već suočavaju s različitim oblicima ograničenja u pristupu sportu i tjelesnoj aktivnosti. Istraživanja jasno upućuju na povezanost redovitog kretanja s pravilnim razvojem lokomotornog sustava, očuvanjem zdravlja kralježnice, prevencijom kroničnih bolesti te jačanjem socijalne uključenosti i kvalitete života. U tom se kontekstu sve jasnije nameće potreba za preventivno usmjerenim, stručno vođenim i dostupnim programima tjelesne aktivnosti koji odgovaraju na stvarne potrebe različitih skupina u društvu. Kineziološki fakultet Osijek u tom okviru sudjeluje u dvama međunarodnim projektima koji, svaki iz svoje specifične perspektive, odgovaraju na navedene izazove. Kroz povezivanje znanstvenih spoznaja, obrazovnog djelovanja i praktične primjene u sportu, projekti nastoje ponuditi održiva rješenja usmjerena na očuvanje zdravlja, razvoj pozitivnih životnih navika i jačanje društvene ravnopravnosti.

● **Projekt "Stand Tall: Empowering Youth Through Postural Health"** (1. 11. 2025. - 31. 12. 2026.) usmjeren je na prevenciju i rano prepoznavanje posturalnih poremećaja kod djece i mladih. Nositelj projekta je Mreža boraca protiv mržnje (Niš, Srbija), a voditeljica izv. prof. dr. sc. Iva Sklempe Kokić. Vrijednost projekta iznosi 60.000,00 EUR. Povećano vrijeme provedeno u sjedećem položaju,

uz smanjeno kretanje, dovodi do porasta učestalosti kifoze, lordoze, skolioze i ravnih stopala već u ranoj školskoj dobi. Projekt se temelji na pristupu prevencije i rane intervencije te razvija metodologiju za očuvanje i unapređenje posturalnog zdravlja. Metodologija uključuje ciljne vježbe za jačanje mišića trupa, poboljšanje fleksibilnosti i korekciju držanja, uz jasne smjernice za primjenu u školskom i sportskom okruženju. Poseban naglasak stavlja se na dostupnost i prilagodljivost programa, koji ne zahtijevaju dodatnu opremu. Projekt se provodi u suradnji s partnerima iz Srbije, Hrvatske i Bugarske.

● **Projekt "StartUp - Wheelchair Handball"** (1. 11. 2025. - 31. 10. 2026.) usmjeren je razvoju i promociji rukometa u kolicima kao inkluzivnog sporta za osobe s invaliditetom. Nositelj projekta je Hrvatski savez košarke u kolicima, a voditelj Zoran Špoljarić, mag. cin. Vrijednost projekta iznosi 60.000 EUR. Iako sport ima značajan potencijal za unapređenje tjelesnog i mentalnog zdravlja te socijalnu uključenost, osobama s invaliditetom, često su nedostupni prilagođeni programi i educirani stručnjaci.

Projekt ima za cilj uspostaviti temelje za razvoj rukometa u kolicima kroz izradu priručnika koji obuhvaća pravila igre, tehničko-taktičke elemente i sigurnosne smjernice, kao i provedbu edukacija, radionica i sportskih događanja, uključujući međunarodni turnir.

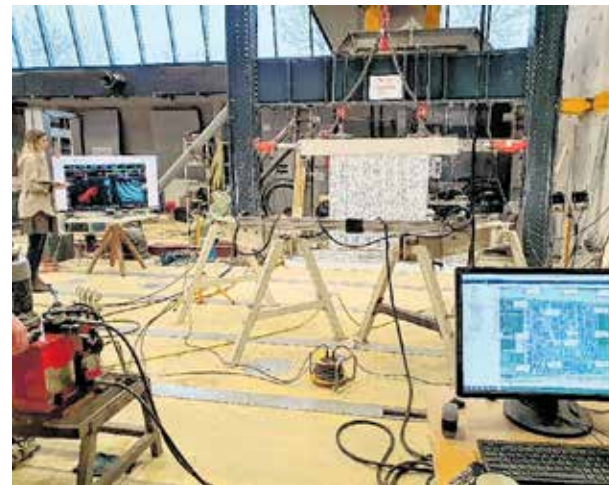
Zajednička vrijednost projekata

Iako su usmjereni na različite ciljne skupine i polaze od različitih društvenih i zdravstvenih izazova, oba projekta povezuje zajednička ideja - tjelesna aktivnost mora biti dostupna svima, stručno vođena i prilagođena stvarnim potrebama korisnika. Kroz sustavno povezivanje znanstvenih spoznaja, obrazovnog procesa i sporta, projekti Kineziološkog fakulteta Osijek doprinose razvoju preventivno usmjerenih zdravstvenih praksi, jačanju svijesti o važnosti kretanja te stvaranju otvorenijeg društvenog okruženja. Njihov učinak ne očituje se samo u neposrednim rezultatima već i u dugoročnom utjecaju na kvalitetu života, socijalnu uključenost i održivi razvoj sporta i zdravlja u lokalnom i europskom kontekstu.

TEMA BROJA

DOKTORSKI STUDIJI NA SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

GDJE SE RAĐAJU INŽENJERI KOJI MIJENJAJU SVIJET

Mrvoje DRAGANIĆ

Zamislite istraživača koji u laboratoriju ispituje nov materijal koji bi mogao unaprijediti gradnju mosta ili stručnjaka koji razvija digitalne alate za učinkovitije upravljanje velikim infrastrukturnim projektima. Također zamislite mladog doktoranda koji analizira podatke hidrauličnih modela radi boljeg predviđanja poplava, dok mu kolega konstruira eksperimentalni model temelja za zahtjevno tlo. Upravo takve znanstvenike i stručnjake oblikuje doktorski studij Građevinarstvo na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek - jedini takve vrste u istočnoj Hrvatskoj, utemeljen 2007. godine na temelju Dopunice Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Doktorski studij nije samo akademski stupanj, to je preobrazba koja od iskusnog inženjera ili ambicioznog mladog stručnjaka stvara istraživača sposobnog postavljati nova pitanja i pronalaziti odgovore koji unaprjeđuju cijelu struku.

Što je doktorski studij i zašto je važan?

Doktorski studij najviša je razina sveučilišnog obrazovanja koja vodi do akademskog stupnja doktora znanosti (dr. sc.). No u pitanju je mnogo više od naslova - to je višegodišnji intenzivni istraživački proces u kojem pristupnik daje vlastiti, originalan doprinos znanju u svojem području. Studij je dugoročno ulaganje u vrhunsko znanstveno obrazovanje, temeljeno na originalnim istraživanjima i organiziranom znanstveno-istraživačkom radu. Doktorand nije samo student koji sluša predavanja, on je istraživač koji postavlja hipoteze, provodi eksperimente, analizira rezultate i objavljuje znanstvene radove. Studijski program provodi se kroz obvezne i izborne nastavne aktivnosti kojima se stječu akademske, stručne i prenosive vještine - od akademskog pisanja i načina citiranja publikacija do oblikovanja i izlaganja znanstvenih radova. Svaki doktorand mora napisati i javno obraniti doktorsku disertaciju: samostalni i izvorni rad kojim dokazuje sposob-

nost provođenja neovisnog znanstvenog istraživanja i kojim potvrđuje vlastiti doprinos u tehničkim znanostima.

Pet usmjerenja - jedna vizija izvrsnosti

Studij nije jednoobrazan - pri upisu svaki pristupnik bira jedno od pet usmjerenja prema svojem istraživačkom interesu i profesionalnoj viziji:

- **nosive konstrukcije** - analiza ponašanja i projektiranje suvremenih konstrukcijskih sustava, uključujući primjenu novih materijala i računalnih modela

- **organizacija, tehnologija i menadžment gradnja** - unaprjeđenje procesa izgradnje u digitalnom dobu, s naglaskom na učinkovitost, digitalizaciju i upravljanje projektima

- **inženjerska mehanika** - fundamentalni mehanički modeli za rješavanje složenih inženjerskih izazova u analizi naprezanja, deformacija i dinamičkih pojava

- **hidrotehnika** - upravljanje vodnim resursima, hidrauličko modeliranje i zaštita od poplavnih i hidroloških rizika

- **prometnice i geotehnika** - projektiranje infrastrukture budućnosti i razumijevanje interakcije konstrukcija s tlom.

Svako usmjerenje podrazumijeva specifičan istraživački fokus i metodologiju, no sva usmjerenja dijele temeljni cilj: razviti istraživača koji duboko razumije svoju domenu i može je samostalno unaprijediti.

Industrija prepoznaje vrijednost - i dolazi sama

Jedna od najzanimljivijih pojava na studiju jest rastuće zanimanje doktoranada iz privatnog sektora. Analiza upisnih podataka za posljednjih deset akademskih godina pokazuje da je ukupno upisano 65 studenata, od čega su izvanredni studenti, tj. zaposleni stručnjaci iz gospodarstva - u gotovo svim godinama bili ravnopravno zastupljeni, a u nekoliko godina čak i brojniji od redovitih studenata. Poruka je jasna: građevina-

rska industrija prepoznala je da napredno znanje i inovativne tehnologije nisu luksuz, već pretpostavka konkurentnosti na zahtjevnom tržištu. Tvrtke šalju svoje inženjere na doktorski studij jer žele stručnjake koji razumiju najnovija istraživanja i mogu ih primijeniti u praksi - od uvođenja novih materijala i metoda gradnje do digitalizacije projektantskih i upravljačkih procesa. Taj trend potvrđuje i širu društvenu korist dokorskog studija: znanje stečeno na sveučilištu izravno se transferira u industriju, jača konkurentnost poduzeća i doprinosi ukupnom razvoju građevinskog sektora u regiji i šire.

Laboratorij kao poligon ideja

Teorija bez prakse ostaje tek hipoteza. Zato doktorandi Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek znatan dio istraživačkog rada provode u laboratoriju gdje eksperimentalnim metodama provjeravaju vlastite teorijske postulate. Laboratorijska oprema neprekidno se unaprjeđuje kroz nabavu nove i redovito održavanje postojeće opreme, a doktorandi aktivno sudjeluju u istraživačkim projektima koji im osiguravaju i financijsku potporu. Svaki je eksperiment priča za sebe: precizno postavljanje uzoraka, kalibracija instrumenata, bilježenje podataka i - možda najvažnije - kritički osvrt na dobivene rezultate. Upravo u tim trenucima doktorand prestaje biti student i postaje pravi istraživač. Posebno je vrijedno istaknuti suradničku atmosferu koja vlada na studiju: nastavnici su doktorandima uvijek dostupni za raspravu i razmjenu ideja, a međusobna podrška obilježava svakodnevicu na svim razinama. Osim toga, doktorandi sudjeluju u provedbi istraživačkih projekata kroz koje izravno dobivaju financijsku potporu i korist od iskustva projektnog tima u svim aspektima istraživanja.

Vještine koje traju cijeli život

Doktorski studij Građevinarstvo razvija niz kompetencija koje nadilaze uske tehničke okvire i čine dok-

tora znanosti cjelovitim profesionalcem. Ishodi učenja usklađeni su sa standardima Europskog kvalifikacijskog okvira (EKO) i Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO), a obuhvaćaju: prepoznavanje, definiranje i formuliranje istraživačkih problema u kompleksnom inženjerskom kontekstu kritičku analizu, vrednovanje i sintezu novih i složenih istraživačkih ideja sustavno razumijevanje područja studija i visoku razinu znanja u odabranoj specijalnosti samostalno konstruiranje eksperimentalnih modela i mjernih instrumenata primjenu specifičnih znanja za generiranje novih istraživačkih projekata pisanje i objavljivanje znanstvenih radova na domaćoj i međunarodnoj razini preuzimanje etičke odgovornosti za provedbu istraživanja i društvenu korisnost rezultata vodenje najsloženijih zadataka u profesionalnom i istraživačkom okruženju. Te kompetencije čine doktora znanosti iznimno traženim na tržištu rada - i u akademskom i istraživačkom sektoru, i u industriji i javnoj upravi.

Istraživanja u službi društva i strategije razvoja

Istraživačke teme Fakulteta nisu odvojene od stvarnih potreba društva. Naprotiv, izravno se nadovezuju na četiri razvojna smjera Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030.: održivo gospodarstvo i društvo, jačanje otpornosti na krize, zelena i digitalna tranzicija te ravnomjeran regionalni razvoj. Svaki doktorski rad tako postaje mali, ali konkretan doprinos boljoj, održivijoj i otpornijoj infrastrukturi. Istraživanja u području nosivih konstrukcija doprinose sigurnijim i ekonomičnijim građevinama, hidrotehničke studije jačaju otpornost na klimatske promjene i rizike od poplava, radovi iz organizacije i menadžmenta gradnja podižu produktivnost i digitalizaciju u sektoru, a geotehnička i prometna istraživanja otvaraju put modernoj infrastrukturi koja ravnomjerno povezuje sve dijelove Hrvatske. Upravo ta relevantnost za

stvarne izazove čini doktorski studij Građevinarstvo ne samo akademskim, već i društveno odgovornim projektom.

Potvrđena kvaliteta, stalan napredak

U sklopu reakreditacije Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek provedena je i evaluacija dokorskog studija. Razina kvalitete ocijenjena je kao zadovoljavajuća, a stručno povjerenstvo dalo je preporuke za daljnje unaprjeđenje. Posao na poboljšanju kvalitete kontinuiran je proces: sve službe i nastavnici ulažu napor u unaprjeđenje svih aspekata funkcioniranja studija - od nastavnog procesa i mentorskog rada do laboratorijske infrastrukture i međunarodne vidljivosti. Od akademske godine 2015./2016. do danas na studiju su obranjena 24 doktorska rada što svjedoči o vitalnosti programa i predanosti doktoranada i mentora. Broj novih upisa varira iz godine u godinu, no trend posljednjih godina pokazuje stabilan interes i rast, posebno izvanrednih studenata iz industrije. Doktorat nije cilj - on je početak. Početak karijere istraživača, inovatora i stručnjaka koji svoju struku ne samo prakticira, nego je i aktivno gradi.

IZJAVE DOKTORANADA

FILIP ANIĆ

• Doktorski sam studij upisao ponajviše zbog izazova i radoznalosti. Cijeli put bio je pun uspona i padova, ali ti su me trenutci i oblikovali. Naučio sam mnogo, ne samo o tematici doktorata nego i ostala područja koja su se pokazala korisna u struci, npr. programiranje,

statistika, optimizacije i sl. Doktorski je studij za mene bio izuzetno pozitivno iskustvo i preporučio bih ga ljudima sa sličnim interesima.

PETRA OLIĆ MILOŠ

• Doktorski studij Građevinarstva upisala sam pri zaposlenju na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu na radnom mjestu asistenta, i to nakon pet godina rada u struci i položenog stručnog ispita. Upravo to prethodno profesionalno iskustvo dodatno je oblikovalo moju motivaciju za daljnje obrazovanje i znanstveni razvoj. Smatram da su znanja stečena kroz praksu izuzetno vrijedna te ih želim prenijeti studentima kroz nastavu, ali i nadograditi kroz istraživački rad. Doktorski studij za mene predstavlja novi izazov u profesionalnom životu, ali i priliku za osoban rast i razvoj. Njegova kompleksnost potiče me na sustavno razmišljanje, istraživanje i produbljivanje stručnih kompetencija. Poseban mi je cilj povezati iskustvo iz struke sa znanstvenim pristupom kako bih doprinijela razvoju građevinarstva na inovativan i primjenjiv način. Vjerujem da upravo sinergija praktičnog i znanstvenog znanja može rezultirati kvalitetnijim rješenjima u inženjerskoj praksi. Od sebe očekujem visoku razinu predanosti i stalno usavršavanje tijekom studija. Također, važnim smatram i učenje kroz suradnju s profesorima i kolegama na fakultetu čije iskustvo i znanje predstavljaju neprocjenjiv resurs. Kroz doktorski studij želim ne samo unaprijediti vlastite kompetencije nego i aktivno doprinijeti razvoju područja građevinarstva kojim se bavim. Dugoročno, cilj mi je uspješno povezivati obrazovanje, znanost i praksu.

Interdisciplinarni međusveučilišni doktorski studij PODUZETNIŠTVO I INOVATIVNOST

Slavica SINGER

Interdisciplinarni međusveučilišni doktorski studij PODUZETNIŠTVO I INOVATIVNOST djeluje od 2010. godine na temelju potpisanog sporazuma o suradnji pet sveučilišta: Turku, Finska; Durham, UK; Maribor, Slovenija; Klagenfurt, Austrija i Sveučilište u Osijeku. Studij je rezultat dvogodišnjeg projekta financiranog u okviru EU Tempus programa 2007-2009. Sada je i dio aktivnosti UNESCO Katedre za poduzetničko obrazovanje, koju je UNESCO dodijelio Sveučilištu u Osijeku zbog svog pionirskog djelovanja u području poduzetničkog obrazovanja. Primarni cilj studija je izgradnja kapaciteta za istraživanje fenomena poduzetničkog ponašanja a kroz to i kreiranje znanja/učenja za proaktivno i inovativno djelovanje pojedinaca i društva u sučeljavanju sa promjenama i vođenju promjena za dobrobit ljudi i planete Zemlje. Zbog toga je program oblikovan kroz tri međusobno povezane dimenzije znanja o resursima: čovjek, novac, tehnologija, korištenjem sistemskog pristupa u prepoznavanju njihove međupovezanosti. Program počinje sa raspravama o suvremenim teorijskim konceptima relevantnim za

razumijevanje poduzetničkog ponašanja u kontekstu proaktivnosti, inovativnosti u identificiranju problema i traženju rješenja, te u odgovornosti za izbor rješenja (osobne, društvene). Teorijska rasprava dopunjena je znanjima o metodologiji znanstvenog istraživanja: kvantitativne metode za utvrđivanje trendova i međuzavisnosti određenih pojava i kvalitativne s naglaskom na metodu slučaja, etnografsko istraživanje i induktivni istraživački pristup.

Paralelno s jačanjem teorijskog i metodološkog kapaciteta doktorski studenti rade na svojim istraživačkim temama, koje proizlaze iz spoznavanja interakcije pojedinca (namjere, prepoznavanje prilike, pretvaranje prilike u pothvat promjene) i ekosustava (institucije, društvene vrijednosti), iz bilo kojeg sektora djelovanja.

Program se izvodi *hibridno*, na engleskom jeziku što je posebno nakon iskustva s COVID pandemijom otvorilo velike mogućnosti internacionalizacije studija. U akademskoj 2025/2026. godini, upisana je dvanaesta generacija doktorskih studenata, a među do sada upisanim studentima u svim generacijama su studenti iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Kosova, Srbije, Grčke, Kanade, Kine, Nigerije, Njemačke, Omana, Španjolske. Velika referenca studija je i međunarodni karakter akademskog osoblja iz Finske, Slovenije, Španjolske, SAD, Kanade i Nizozemske čime je značajno pojačan mentorski kapacitet studija kroz povezivanje s našim nastavnicima. Najveći dio akademskog osoblja je s Ekonomskog fakulteta u Osijeku, koji je i institucionalni domaćin studija, a poziv je otvoren znanstvenicima iz drugih sastavnica Sveučilišta u Osijeku da se pridruže jer je fenomen poduzetničkog ponašanja transverzalan - od tehničkih, prirodnih i bio-medicinskih do humanističkih i društvenih disciplina, kao i do umjetničkih područja. Za detaljnije informacije o studiju PODUZETNIŠTVO I INOVATIVNOST <https://www.ices.hr/doctoral-programme/general-informati-on/>

OBRAZOVNE ZNANOSTI I PERSPEKTIVE OBRAZOVANJA

Edita BORIĆ

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku kroz doktorski studij Obrazovne znanosti i perspektive obrazovanja nastavlja graditi prepoznatljiv identitet institucije koja spaja bogatu pedagošku tradiciju s izazovima suvremenog obrazovanja. Riječ je o studiju usmjerenom na obrazovanje novih naraštaja znanstvenika i stručnjaka koji aktivno sudjeluju u promišljanju i unaprjeđenju obrazovnog sustava kroz istraživanje, inovacije i akademsku izvrsnost. U vremenu izloženosti obrazovnog sustava sve višoj razini zahtjeva koje postavlja društvo, doktorski studij Obrazovne znanosti i perspektive obrazovanja svojim interdisciplinarnim pristupom daje odgovor na potrebe za stručnjacima koji razumiju kompleksnost obrazovnih procesa, koji mogu aktivno sudjelovati u oblikovanju obrazovnih politika te unaprjeđenju nastavne prakse i razvoju inovativnih obrazovnih modela.

Osobitost studija njegova je usmjerenost na inovacije i suvremene obrazovne trendove. Kroz naglasak na interdisciplinarnosti i povezivanju s međunarodnim akademskim okruženjem, studij donosi svjež pristup obrazovnim znanostima. Od akademske godine 2020./2021., od kada je studij pokrenut, upisano je šest naraštaja studenata s ukupno 131 doktorandom što potvrđuje kontinuiran interes i prepoznatu relevantnost programa. Studij su do sada obranom doktorskog rada završila dva doktoranda, a velik broj pokrenutih postupaka stjecanja doktorata znanosti upućuje na njegovu dinamiku i razvoj.

Jedna od ključnih vrijednosti studija usmjerenost je na istraživački rad. Doktorandi se od samog početka potiču na aktivno sudjelovanje u znanstvenim projektima, objavljivanje radova u relevantnim časopisima te sudjelovanje na domaćim i međunarodnim konferencijama. Posebna vrijednost tog doktorskog studija očituje se u širokim mogućnostima znanstvenog istraživanja. Istraživačke teme doktoranada obuhvaćaju ključna pitanja suvremenog obrazovanja - od digitalne transformacije i primjene umjetne inteligencije, do inkluzije kao i do jednakosti pristupa i razvoja profesionalnih kompetencija nastavnika. Studij podržava empirijska, teorijska i akcijska istraživanja čime se osigurava ravnoteža između

znanstvene utemeljenosti i praktične primjenivosti rezultata, a doktorandi ne ostaju samo promatrači obrazovnih procesa, već postaju njihovi aktivni kreatori. Istovremeno, studij je čvrsto utemeljen na baštinskim načelima. Humanističke vrijednosti, tradicija odgojno-obrazovne misli i usmjerenost na cjeloviti razvoj pojedinca integrirani su u suvremene nastavne i istraživačke pristupe. Takav okvir omogućuje kritičko promišljanje razvoja obrazovanja uz uvažavanje njegova povijesnog kontinuiteta, prostor u kojem se baštinska dimenzija ne promatra kao statična vrijednost, već kao temelj na kojem se gradi inovativno i odgovorno obrazovanje. Jedan od ključnih segmenata studija čini mentorski sustav. Individualan rad s mentorima omogućuje kontinuiranu podršku u razvoju istraživačkih kompetencija, od oblikovanja teme do objave znanstvenih rezultata.

Rezultate svojega rada s mentorima doktorandi redovito predstavljaju na Danima doktoranada koji se organiziraju od 2021. godine. Ta manifestacija služi kao platforma za predstavljanje istraživanja, razmjenu iskustava i umrežavanje doktoranada različitih studijskih programa. Dani doktoranda, osim što potiču razvoj komunikacijskih i prezentacijskih vještina doktoranada, doprinose i stvaranju poticajnog znanstvenog okruženja, novih perspektiva koje oblikuju buduće pravce istraživanja i povezuju i nadilaze granice znanstvenih područja. Dosađajni rezultati te manifestacije dostupni su putem poveznice: <https://foozos-pero.weebly.com/>.

Doktorski studij Obrazovne znanosti i perspektive obrazovanja profilirao se kroz sinergiju tradicije i inovacije, individualnog rada i zajedničkog akademskog rasta. Kroz snažan istraživački fokus, kvalitetan mentorski sustav i kontinuirano poticanje dijaloga unutar znanstvene zajednice, studij aktivno doprinosi razvoju obrazovanja kao ključnog segmenta društva znanja.

MILICA NEDELJKOVIĆ
univ. mag. educ. biol. et. chem., doktorandica prve godine studija

● "Motivacija za upis na doktorski studij moja je želja za daljnjim profesionalnim razvojem i doprinosom znanosti. Dosađajne vrijedno iskustvo pokazuje da su tempo predavanja kao i sadržaji kolegija kvalitetno osmišljeni te potiču kod doktoranada kritičko promišljanje i istraživački rad. Posebno cijenim do-

stupnost profesora kao i fleksibilnu dinamiku polaganja ispita koja omogućuje kontinuirano usvajanje znanja. Doktorski studij za mene predstavlja važan korak u cjeloživotnom obrazovanju, uz stalnu ažuriranost u struci, ali i rad na postojećim učiteljskim kompetencijama."

SILVIJA HINEK
univ. mag. act. soc., doktorandica treće godine studija

● "Nakon pet godina profesionalnog rada u sustavu socijalne skrbi, tijekom kojih sam se svakodnevno susretala s kompleksnim izazovima u radu s različitim korisničkim skupinama, prepoznala sam potrebu za dubljim teorijskim i istraživačkim razumijevanjem tih iskustava. Upravo iz te potrebe odlučila sam upisati poslijediplomski studij u interdisciplinarnom području znanosti. Kao doktorandica treće godine, mogu reći da ovaj doktorski studij za mene predstavlja prostor integracije teorije i prakse te razvoja vlastitog istraživačkog identiteta. Tijekom studija dodatno sam razvila analitičke i metodološke

kompetencije kao i sposobnost kritičkog promišljanja postojećih pristupa i intervencija. Iako je ponekad vrlo izazovno uskladiti različite profesionalne uloge sa studijskim zahtjevima, studij je ispunio moja očekivanja. Donio mi je značajan napredak, ne samo u profesionalnom smislu kroz razvoj istraživačkih i stručnih kompetencija već i na osobnoj razini kroz jačanje ustrajnosti i organizacijskih vještina."

PREHRAMBENA TEHNOLOGIJA I NUTRICIONIZAM

Durdica AČKAR

Doktorski studij Prehrambena tehnologija i nutricionizam izvodi se na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek od akademske godine 2017./2018. Pripada području biotehničkih znanosti, a završetkom studija, ovisno o odabranom smjeru, stječe se akademski stupanj doktora znanosti u znanstvenom polju prehrambena tehnologija ili nutricionizam. Studij traje tri godine (šest semestara), nosi 180 ECTS bodova i određuje ga velika izbornost predmeta - polaznici studija mogu odabrati i obvezne i izborne predmete. Osim toga, iako se dio studija provodi kroz nastavu, velik naglasak stavlja se na izvannastavne aktivnosti i stjecanje ECTS bodova kroz pisanje znanstvenih radova, sudjelovanja na znanstvenim skupovima, znanstvena usavršavanja, istraživanje vezano uz doktorski rad i slične aktivnosti čime se doktorandi od početka studija snažno usmjeravaju na znanstvenoistraživački rad. Neke od kompetencija koje se stječu završetkom studija

jesu: sposobnost kritičkog praćenja i razumijevanja te procjenjivanja znanstvene literature iz područja hrane; sposobnost za samostalan i timski rad te komunikaciju sa stručnjacima iz odgovarajućih područja; sposobnost kritičke analize, evaluacije te sinteze novih i kompleksnih ideja; samostalnost u postavljanju hipoteze, organizaciji i provedbi istraživanja u području pre-

hrambene tehnologije ili nutricionizma; sposobnost publiciranja rezultata vlastitih istraživanja u nacionalno i međunarodno priznanim publikacijama s ciljem generiranja novih znanja i razumijevanja; sposobnost prezentiranja rezultata i zaključaka istraživanja stručnoj i općoj publici na jasan i učinkovit način; sposobnost primjene znanja te implementacije novih tehnologija i postupaka u cilju unaprjeđenja proizvodnih procesa; priprema i organizacija rada na znanstvenim projektima.

Do sada je na studiju doktoriralo 27 doktoranada: 23 doktoranda u znanstvenom području biotehničkih znanosti, znanstvenom polju prehrambena tehnologija i 4 doktoranda u znanstvenom području biotehničkih znanosti, znanstvenom polju nutricionizam.

Detalji o studiju dostupni su na mrežnoj stranici studija: <https://www.ptfos.unios.hr/index.php/studiji/poslijediplomski-sveucilisni-studij-prehrambena-tehnologija-i-nutricionizam>, a dodatne informacije mogu se potražiti i putem e-pošte: poslijediplomski@ptfos.hr.

TEMA BROJA

DOKTORSKI STUDIJI NA SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

PRAVO

Mirela ŽUPAN

Doktorski studij Pravo Pravnog fakulteta u Osijeku u akademskoj godini 2025./2026. upisao je svoj osmi naraštaj polaznika. Riječ je o studiju koji nosi ukupno 180 ECTS bodova, ravnomjerno raspoređenih kroz tri studijske godine. Studij završava obranom doktorskoga rada nakon čega polaznici stječu akademski stupanj doktora odnosno doktorice znanosti iz područja društvenih znanosti (dr. sc. socio).

Studij se od samog osnutka 2014. godine stalno razvija i unaprjeđuje. Nakon reforme programa 2015. i 2020. godine, danas predstavlja moderan i fleksibilan doktorski program utemeljen na individualnom pristupu i usmjerenosti na istraživački rad. Posebna vrijednost studija ogleda se u mentorskom sustavu koji započinje već pri upisu, pozornim usklađivanjem istraživa-

kih interesa doktoranda i mentora kompetentnog upravo za tu istraživačku temu. Time se osigurava kvalitetan temelj za dugoročan znanstveni napredak polaznika te u konačnici izradu doktorskoga rada. Individualni istraživački plan svakoga doktoranda prati strukturu studijskoga programa i opterećenje kroz studijske obveze, a opet poštuje i potiče individualizirani istraživački interes.

Tijekom studija doktorandi sudjeluju u različitim oblicima akademskog rada - od izrade seminarskih i znanstvenih radova do sudjelovanja na domaćim i međunarodnim konferencijama. Čitav niz izbornih aktivnosti potiče doktoranda na sustavan akademski angažman: sudjelovanje u projektima, doktorskim kolokvijima, popularizaciji znanosti, odlasci na stipendirane istraživačke boravke i drugo. Sve te aktivnosti osmišljene su kako bi doprinijele razvo-

ju istraživačkih kompetencija i postupnom oblikovanju doktorskoga rada.

Studij potiče kontinuiranu razmjenu znanja i iskustava organizacijom metodoloških radionica, doktorskog kolokvija, gostujućih predavanja te međunarodnih konferencija namijenjenih doktorandima i mladim istraživačima. Upravo takvo dinamično i poticajno akademsko okruženje čini taj studij važnim mjestom razvoja budućih znanstvenika i stručnjaka u području prava.

Jura Golub,
univ. mag. iur.

● Doktorski studij Pravo na Pravnom fakultetu Osijek upisao sam motiviran njegovim međunarodno prepoznatim znanstvenim profilom, kvalitetnim mentorskim sustavom te snažnom orijentacijom prema suvremenim pravnim izazovima. Kao asistent na istom Fakultetu, inicijalno u okviru progra-

ma Hrvatske zaklade za znanost, imao sam priliku neposredno se upoznati s poticajnim istraživačkim okruženjem i visokim akademskim standardima. Sudjelovanje na međunarodnom Erasmus+ projektu "Time to Become Digital in Law" dodatno je oblikovalo moj istraživački interes u području digitalizacije prava, i to konkretno u smjeru pravnih odnosa koji za predmet imaju digitalnu imovinu, s posebnim naglaskom na odabrana pitanja materijalnopravne i kolizijskopravne kvalifikacije. Uvjerenja sam da digitalna imovina, kao po-

sljedica suvremenih društvenih i tehnoloških promjena, predstavlja izazov koji zahtijeva odgovarajući pravni odgovor utemeljen na promišljenoj i sustavnoj pravnoj analizi, uvažavajući društveni kontekst digitalnog doba.

Veronika Sudar,
univ. mag. iur.

● Završetkom studija i stjecanjem diplome magistre prava, zaposlila sam se na Pravnom fakultetu Osijek na radnom mjestu asistentice na Katedri ustavnog i europskog prava. Budući da je jedan od "uvjeta" za napredovanje i produžetak ugovora o radu stjecanje doktorata znanosti, logičan slijed bio je upisivanje doktorskoga studija. S obzirom na radno mjesto, odluka je bila upisati doktorski studij Pravo na Pravnom fakultetu Osijek. Područje mog istraživanja usmjereno je na europsko pravo i zaštitu ljudskih prava. Doktorski je studij ustrojen tako

da nakon polaganja osnovnih kolegija iz metodologije pravnih i društvenih znanosti studentima pruža dovoljno prostora za istraživački rad i pisanje disertacije. Jako važan segment, koji vidim kao veliku prednost, jest valorizacija dodatnih aktivnosti poput studijskih boravaka, doktorskih kolokvija, pohađanja gostujućih predavanja i dr. Sve su te aktivnosti izuzetno korisne za samu znanstvenu djelatnost i provođenje istraživanja, ali i za kasnije napredovanje te osoban rast i razvoj.

RAZVOJ ISTRAŽIVAČKE IZVRSNOSTI I NOVI PROGRAMI

Daniela ŠINCEK

Na Filozofskom fakultetu u Osijeku posljediplomsko obrazovanje čini važan dio znanstveno-istraživačke djelatnosti te doprinosi akademskoj izvrsnosti našeg Sveučilišta. Doktorski studiji usmjereni su na razvoj samostalnih istraživačkih sposobnih za kritičko promišljanje, oblikovanje originalnih istraživanja i aktivno sudjelovanje u međunarodnoj znanstvenoj zajednici.

Doktorski studij **Jezikoslovlje** obuhvaća teorijsko i primijenjeno jezikoslovlje, povijest jezika i sociolingvistiku. Posebnost je programa snažna međunarodna suradnja i uključivanje u suvremene istraživačke projekte. Studij razvija metodološku preciznost i napredne analitičke kompetencije te omogućuje primjenu lingvističkih spoznaja u različitim društvenim kontekstima. Doktorandi se osposobljavaju za samostalno istraživanje i aktivno djelovanje u znanstvenoj zajednici.

Doktorski studij **Književnost i kulturni identitet** bavi se proučavanjem književnosti u kontekstu kulturnih i društvenih procesa, s naglaskom na identitet, interkulturalnost i interpretaciju tekstova. Program obuhvaća suvremene teorijske i metodološke pristupe te potiče interdisciplinarnost. Kroz istraživački rad i mentorski proces doktorandi razvijaju sposobnost analize književnih fenomena i oblikovanja vlastitih znanstvenih projekata, uz naglasak na objavljivanje i su-

djelovanje u znanstvenim skupovima.

Doktorski studij **Pedagogija i kultura suvremene škole** usmjeren je na istraživanje odgojno-obrazovnih procesa i promjena u obrazovnim sustavima. Naglasak je na kvaliteti obrazovanja, kurikulskim promjenama i profesionalnom razvoju nastavnika. Kroz teorijski i empirijski rad doktorandi istražuju obrazovne politike, ulogu škole i inovativne pristupe učenju i poučavanju, razvijajući kompetencije za unapređenje obrazovne prakse.

Doktorski studij **Informacijskih znanosti**, čije izvođenje započinje u akademskoj godini 2026./2027., predstavlja novi razvojni iskorak Fakulteta. Studij se bavi odnosom društva, informacija i digitalnih tehnologija te naglašava ulogu informacija u društvu znanja. Program je usmjeren na metodologiju istraživanja, uključuje izborne kolegije i kontinuirani mentorski rad, a doktorandi razvijaju kompetencije za samostalno istraživanje, vođenje projekata i primjenu znanja u akademskom i profesionalnom okruženju.

Svi doktorski studiji temelje se na interdisciplinarnosti, istraživačkom radu i snažnom mentorskom sustavu. Kroz sudjelovanje u projektima, mobilnost i objavljivanje radova doktorandi se aktivno uključuju u znanstvenu zajednicu. Razvojem postojećih i uvođenjem novih programa Fakultet potvrđuje svoju ulogu važnog središta znanstvenog istraživanja i visokog obrazovanja.

IZJAVE DOKTORANADA

Doktorski studij Jezikoslovlje

DOROTEJA CAKIĆ
studentica druge godine doktorskoga studija Jezikoslovlje

● Doktorski studij Jezikoslovlje preporučila bih svima onima koje zanimaju teme iz područja jezikoslovlja. Obvezni kolegiji korisni su svakome tko je na početku znanstvene karijere. Ponuda je izbornih kolegija raznovrsna i svatko može pronaći nešto za sebe. Profesori su stručni te iznimno susretljivi i dostupni što smatram jako bitnim za cjelokupno iskustvo studiranja.

IVONA GAŠPARIĆ
studentica prve godine doktorskoga studija Jezikoslovlje

● Doktorski studij Jezikoslovlje na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku doživljam kao vrlo poticajno akademsko okruženje u kojem se kao studenti osjećamo uvaženo - kao osobe s imenom i prezimenom, a ne samo kao broj. Posebno cijenim pristupačnost profesora, njihovu fleksibilnost i otvorenost za individualne dogovore što mi uvelike olakšava usklađivanje istraživačkoga rada i zahtijeva studija s drugim profesionalnim obvezama. Kao veliku vrijednost istaknula bih i kvalitetno mentorstvo koje mi omogućuje da svoje istraživanje usmjerim prema vlastitim interesima, pa me time i dodatno motivira za napredak.

ROBERT SVIBEN
student druge godine doktorskoga studija Jezikoslovlje

● Doktorski studij Jezikoslovlje pruža mi mogućnost da kvalitetno nastavim učiti i istraživati o (hrvatskoj) jeziku i jezikoslovnim teorijama. Osobito mi se sviđa usmjerenost studija na praktične vještine poput uređivanja zbornika i orga-

niziranja konferencija što mogu odlično povezati sa svojim znanstvenim radom i čime mogu steći vrijedno iskustvo potrebno za daljnji samostalan razvoj. Nakraj, ali ništa manje bitno, moram pohvaliti profesorice i profesore na studiju koji svojom profesionalnošću, entuzijazmom i susretljivošću omogućavaju da taj, inače stresan, proces stjecanja titule doktora znanosti protekne što bezbolnije.

Doktorski studij Književnost i kulturni identitet

GAJ TOMAŠ
student prve godine doktorskoga studija Književnost i kulturni identitet

● Doktorski studij Književnost i kulturni identitet omogućuje mi istraživački se baviti prvom ljubavlju - književnosti - uz stručno vođenje profesora koju su mi tu ljubav u književnost i usadili. Uz slobodu koju program pruža imam priliku znanstveno se izgraditi, a i doprinijeti ugledu fakulteta koji je izgradio mene.

Doktorski studij Pedagogija

INES PETROVIĆ
studentica prve godine doktorskoga studija Pedagogija i kultura suvremene škole

● Iako moje dosadašnje iskustvo na doktorskom studiju traje relativno kratko, izuzetno sam zadovoljna, posebno u pogledu suradnje s nastavnicima. Do sada smo dobivali pravovremene i korisne povratne informacije na postavljene upite što je uvelike doprinijelo kvaliteti studijskog procesa. Također, izuzetno sam zadovoljna istraživanjem koje trenutačno provodim. Smatram da su suradnja i brzina komunikacije na visokoj razini, osobito u radu sa studentskim savjetnikom i profesoricom s kojom dodatno surađujem. Nastava je bila zanimljiva i sadržajno kvalitetna, unatoč početnom dojmu o njezinu dugom trajanju. Predavanja su bila dobro strukturirana i informativna, a vrijeme je proteklo brzo zahvaljujući njihovoj dinamici i relevantnosti. Dobivene informacije bile su vrijedne, osobito sadržaji s kojima se ranije nismo susretali, čime je dodatno obogaćeno naše znanje.

KVALITETA, MEĐUNARODNA VIDLJIVOST I RAZVOJ AKADEMSKE ZAJEDNICE

Medicinski fakultet Osijek (MEFOS) kontinuirano razvija doktorski studij Biomedicina i zdravstvo u skladu s najvišim europskim standardima kvalitete, uz snažan fokus na istraživačku izvrsnost, internacionalizaciju i sustavan razvoj mentorskih kompetencija. Na doktorskom studiju sudjeluje velik broj doktoranada (preko 100) uključenih u znanstveno-istraživački rad na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Studij je organiziran prema načelima ORPHEUS organizacije čime se osigurava strukturiran doktorski put, jasno definirani ishodi učena te sustavno praćenje napretka doktoranada. Poseban naglasak stavlja se na razvoj istraživačkih kompetencija, etičkih načela znanstvenog rada te stjecanje prenosivih vještina uključujući znanstvenu komunikaciju, vođenje projekata i interdisciplinarnu suradnju. Doktorski studij ukupno nosi 180 ECTS bodova pri

čemu je 35 ECTS bodova vezano uz organiziranu nastavu, dok je najveći dio studija usmjeren na znanstveno-istraživački rad i izradu doktorske disertacije (najmanje 100 ECTS), uz dodatne izvannastavne i znanstvene aktivnosti (najmanje 45 ECTS), u skladu s europskim standardima dokorskog obrazovanja.

Središnji element dokorskog studija čini mentorski sustav koji osigurava individualiziran pristup svakom doktorandu od samog početka studija. Doktorandima se imenuje studijski savjetnik/mentor koji ih vodi kroz odabir istraživačkog smjera, planiranje aktivnosti i razvoj doktorske teze. Mentorski odnos temelji se na kontinuiranoj komunikaciji, redovitom praćenju napretka i zajedničkom de-

finiranju ciljeva čime se postižu odgovornost, samostalnost i istraživačka zrelost doktoranada. Takav strukturiran mentorski model u potpunosti je usklađen s preporukama europskih organizacija za doktorsko obrazovanje i predstavlja

jedan od ključnih stupova osiguravanja kvalitete studija.

MEFOS tradicionalno aktivno sudjeluje u radu međunarodne akademske zajednice dokorskog obrazovanja. Predstavnicima Fakulteta sudjelovat će aktivno na ORPHEUS Conference konferenciji koja će se održati od 27. do 29. svibnja 2026. u Budimpešti. Takav kontinuitet sudjelovanja omogućuje razmjenu iskustava s vodećim europskim institucijama te dodatno osnažuje procese osiguravanja kvalitete i internacionalizacije dokorskog studija.

Središnji događaj dokorskog studija na MEFOS-u predstavlja Dies doctorandorum koji će se održati 9. lipnja 2026. Taj tradicionalni skup, 12. po redu, ima višestruku stratešku ulogu. Osim što omogućuje prezentaciju rezultata doktor-

skih istraživanja kroz usmene i poster-sekcije, služi i kao važan mehanizam unutarnjeg osiguravanja kvalitete - kroz otvorenu raspravu, kritičku evaluaciju napretka i usmjeravanje daljnjeg istraživačkog rada doktoranada.

Dodatno, taj događaj potiče interdisciplinarnost i umrežavanje, povezujući doktorande i mentore različitih područja biomedicine i zdravstva, te doprinosi izgradnji snažne akademske zajednice. Kao trajan zapis znanstvenih aktivnosti doktoranada, MEFOS svake godine izdaje zbornik sažetaka prezentacija s Dana doktoranada čime se dodatno osigurava vidljivost istraživanja, diseminacija rezultata te potiče rana znanstvena produkcija doktoranada.

Važan segment ovogodišnjeg programa predstavlja i interaktivna radionica za mentore pod nazivom "Kako biti uspješan mentor - tips and tricks" koju će voditi dobitnici nagrada za iz-

vrsnost u mentoriranju. Cilj je radionice dodatno unaprijediti kvalitetu mentorskog rada kroz razmjenu iskustava, razvoj komunikacijskih i pedagoških vještina te standardizaciju mentorskih praksi čime se dodatno osnažuje mentorski sustav kao temelj dokorskog obrazovanja.

U nadolazećem razdoblju MEFOS planira dodatno unaprijediti doktorski studij kroz jačanje međunarodne mobilnosti doktoranada, razvoj strukturiranih programa edukacije u području istraživačkih metodologija te daljnju integraciju doktorskih istraživanja s kliničkom praksom i potrebama zdravstvenog sustava. Poseban naglasak stavlja se i na razvoj sustava praćenja karijernog puta doktoranada nakon završetka studija, kao važnog pokazatelja dugoročnog utjecaja dokorskog obrazovanja.

Kroz sve navedene aktivnosti MEFOS sustavno gradi moderno, kvalitetno i međunarodno relevantno okruženje za doktorsko obrazovanje, potvrđujući svoju vodeću ulogu u razvoju mladih istraživača u području biomedicine i zdravstva.

INTERDISCIPLINARNOST U SLUŽBI ZNANOSTI: INTERDISCIPLINARNI DOKTORSKI STUDIJI MOLEKULARNE BIOZNANOSTI KAO TEMELJ BUDUĆIH ISTRAŽIVANJA

Katarina KERETA

U vremenu ubrzanog razvoja znanosti i tehnologije, granice među znanstvenim disciplinama sve se više brišu. Upravo u takvom kontekstu razvija se interdisciplinarni doktorski studij Molekularne bioznanosti: program koji, iako snažno usmjeren prema budućnosti, počiva na višegodišnjoj tradiciji i stalnom razvoju, tijekom kojih se profilirao kao prepoznatljiv studij Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Okupljajući različita znanstvena područja, studij ima za cilj obrazovati nov naraštaj vrhunskih istraživača sposobnih odgovoriti na složene izazove suvremene znanosti.

Studij se izvodi na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku i Institutom Ruđer Bošković u Zagrebu čime se osigurava snažna znanstvena i istraživačka baza te pristup vrhunskim stručnjacima iz različitih područja znanosti. Program funkcionalno integrira područja prirodnih znanosti (biologija i kemija), biomedicine i zdravstva (temeljne medicinske znanosti) te biotehničkih znanosti poput prehrambene tehnologije i poljoprivrede. Takav pristup omogućuje studentima da kompleksne biološke procese promatraju iz različitih perspektiva što je danas nužno za rješavanje izazova u području zdrav-

lja, okoliša i biotehnologije. Program obuhvaća niz specijaliziranih modula poput bioinformatike, biomedicine, biologije mora, biologije biljaka te znanosti o materijalima i novim tehnologijama. Ta raznolikost omogućuje studentima usmjeravanje prema vlastitim istraživačkim interesima, ali i prilagodbu zahtjevima suvremenog tržišta rada i znanstvenih trendova.

Upis na studij namijenjen je kandidatima iz širokog spektra znanstvenih područja, od biologije, kemije i fizike, do medicine, farmacije, biotehnologije i poljoprivrede. Time se dodatno naglašava otvorenost i interdisciplinarni karakter programa koji prepoznaje vrijednost različitih znanja i iskustava u stvaranju inovativnih rješenja.

Završetkom studija stječe se akademski stupanj doktora znanosti iz interdisciplinarnog znanstvenog područja. Takva kvalifikacija otvara vrata karijeri u akademskom sektoru, istraživačkim institutima, ali i industriji koja sve više traži visokoobrazovane stručnjake s interdisciplinarnim kompetencijama.

Nova generacija doktoranada: motivacija, znatiželja i interdisciplinarni duh

Posebnu vrijednost dokorskog studija Molekularne

bioznanosti čini i njegova nova generacija studenata upisana u akademskoj godini 2025./2026. Riječ je o skupini iznimno motiviranih mladih istraživača koji dolaze iz različitih znanstvenih i stručnih područja, ali dijele zajednički interes za razumijevanje složenih bioloških procesa i njihovu primjenu u praksi. Njihovi razlozi za odabir upravo tog studija jasno odražavaju njegov interdisciplinarni karakter i suvremeni pristup znanosti.

● Studentica **Karla Miškić**, doktorica dentalne medicine iz Slavenskog Broda, ističe kako ju je svakodnevni rad s pacijentima potaknuo na daljnje usavršavanje:

"Briga o pacijentima uvijek mi je na prvom mjestu što me kontinuirano potiče na unaprjeđenje vlastitih znanja i vještina. Upravo me ta potreba za stalnim na-

pretkom dovela do odluke o upisu dokorskog studija Molekularnih bioznanosti. Kroz taj studij želim produžiti razumijevanje molekularnih procesa koji stoje u podlozi dentalnih bolesti, u cilju njihove primjene u svakodnevnoj kliničkoj praksi. Vjerujem da će mi to omogućiti pružanje još kvalitetnije i preciznije zdravstvene usluge, utemeljene na suvremenim znanstvenim spoznajama."

● Studentica **Sara Zvonar** dolazi iz istraživačkog okruženja te je zaposlena na Institutu Ruđer Bošković u Zagrebu. Kako ističe, želja za znanstvenim radom razvila se još tijekom studija:

"Još u ranijim studijskim danima imala sam veliku želju nastaviti školovanje i ostvariti se u znanosti, a na upis studija potaknula me i moja mentorica. Nakon obrane dokorskog rada planiram

nastaviti istraživački rad u području onkologije i jednog dana voditi vlastite projekte."

Posebno ističe praktičnu vrijednost studijskog programa:

"Sadržaje kolegija smatram iznimno korisnim jer, uz nadogradnju teorijskog znanja, pruža i konkretne vještine - od pisanja projekata do pretraživanja baza podataka i pripreme znanstvenih radova."

Usto, naglašava važnost poticajnog akademskog okruženja:

"Kolege i profesori vrlo su otvoreni za suradnju i dijeljenje iskustava što dodatno doprinosi kvaliteti studija. 'MOBI' je zaista studij koji uspješno spaja ugodno s korisnim."

● Student **Vice Tomičić**, asistent na Zavodu za tran-

slacijsku medicinu Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, ističe da je sa studijem bio upoznat još tijekom ranijeg obrazovanja:

"Za studij Molekularne bioznanosti znao sam još od prijediplomskog studija, a kada je došlo vrijeme odabira dokorskog studija, nisam morao previše razmišljati. Odabrao sam ga zbog kvalitete programa i naglašenog interdisciplinarnog pristupa."

Posebno naglašava jedinstvenost studija u regionalnom kontekstu:

"Studij mi pruža mogućnost doktoriranja u područjima temeljnih medicinskih znanosti i kemije što je rijetkost u ovom dijelu zemlje i šire. Već sada, iako sam tek na prvoj godini, mogu reći da je odluka o upisu bila izvrsna."

Njegov istraživački interes usmjeren je na suvremene izazove u biomedicini:

"U okviru dokorskog rada planiram razviti višestanični in vitro model steatoze jetre povezano s metaboličkom disfunkcijom (MASLD), bolesti koja danas zahvaća velik dio odrasle populacije. Cilj je omogućiti bolji uvid u progresiju bolesti te ispitati hepatoprotektivne učinke prirodnih spojeva poput krocina i krocetina."

TEMA BROJA

DOKTORSKI STUDIJ
NA SASTAVNICAMA
SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

DOKTORSKA ŠKOLA

Josip BREKALO

Doktorska je škola samostalna ustrojstvena jedinica Sveučilišta koja je osnovana 11. travnja 2011. godine u skladu sa Statutom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i to udruživanjem više doktorskih studija unutar jednog ili više znanstvenih i/ili umjetničkog područja radi povećanja istraživačkih i nastavnih kapaciteta, poticanja interdisciplinarnosti i veće ekonomičnosti ustroja i izvedbe doktorskih studija.

U Doktorskoj školi izvode se dva doktorska interdisciplinarna studija: doktorski interdisciplinarni studij Kultura i umjetnost i doktorski interdisciplinarni studij Europski studiji.

Završetkom doktorskih studija u trajanju od tri godine s ukupno 180 ECTS bodova stječe se akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.) odnosno doktora umjetnosti (dr. art.) uz naznaku znanstvenog odnosno umjetničkog područja i polja ili interdisciplinarnog područja znanosti/umjetnosti s pripadajućim znanstvenim/umjetničkim poljima u

skladu sa Zakonom i studijskim programom nositelja dokorskog studija.

U petnaest godina, koliko postoji Doktorska škola, uspješno je obranjeno više od stotinu doktorskih radova, a broj trenutno upisanih doktorskih kandidata prelazi brojku dvije stotine.

Doktorski interdisciplinarni studij Kultura i umjetnost naglašava suradnju između humanističkih i društvenih znanosti, fokusirajući se na istraživanje kulture i umjetnosti. Doktorski studij inspiriran je suvremenim potrebama za interdisciplinarnim pristupima u humanističkim i društvenim znanostima te je nastao kao odgovor na stalne promjene u području humanistike te zahtjeve prakse za primjenom znanja u različitim sferama društva. Doktorski studij omogućuje doktorandima individualno oblikovanje kurikula prema vlastitim interesima. Doktorski interdisciplinarni studij Kultura i umjetnost strukturiran je kako bi poticao plodnu interakciju između znanstvenog i umjetničkog istraživanja.

Doktorski interdisciplinarni studij Europski stu-

diji vrlo je relevantan s obzirom na nacionalni kontekst Republike Hrvatske kao države članice

Europske unije, stoga je izrazito važno osnažiti znanstvenoistraživačke kapacitete na ovom području.

Interdisciplinarnost dokorskog interdisciplinarnog studija Europski studiji ogleda se prije svega u tome što utjecaj transnacionalnih europskih zbivanja na države članice i regije Europske unije obuhvaća mnogo različitih aspekata, u rasponu od prava, ekonomije, politike do povijesti i kulture, a koji zahtijevaju primjenu interdisciplinarnog pristupa. Studijski program obuhvaća značajan broj relevantnih disciplina te potiče interdisciplinarno istraživanje.

Interdisciplinarnost dokorskog studija Kultura i umjetnost te Europski studiji predstavlja novi standard na hrvatskim sveučilištima, okupljajući stručnjake iz različitih područja te potičući suradnju među različitim strukturama. Inovativnost studija očituje se u stalnom otvaranju novih istraživačkih područja, primjeni najnovijih metoda te prilagodbi tržišnim potrebama.

Međunarodne aktivnosti na EFOS-u

Erasmus+ BIP mobilnosti u Norveškoj

Ivana UNUKIĆ

Deset studenata Ekonomskog fakulteta u Osijeku sredinom ožujka sudjelovalo je u Erasmus+ kombiniranom intenzivnom programu (BIP) održanom u Kongsvingeru u Norveškoj. Mobilnost je realizirana u sklopu programa posvećenog temi digitalnih lanaca vrijednosti i industrijskih mreža, a okupila je ukupno 33 studenata s partnerskih sveučilišta iz Španjolske, Njemačke, Švedske, Finske i Hrvatske.

Domaćini programa bili su CREDS (*Center for Research on Digitalization and Sustainability*) i Sveučilište Inland Norway koji su za sudionike pripremili intenzivan tjedan rada, predavanja i radionica usmjerenih na suvremene izazove regionalnog razvoja i digitalne transformacije.

Studenti su tijekom boravka radili u međunarodnim timovima na projektnom zadatku vezanom uz budući razvoj regije Kongsvinger. Završni rezultat njihova rada bili su poste-

ri s prijedlozima strategija i ideja koje su obuhvatile razvoj kampusa i studentškog života, poticanje inovacija i inkubatora, istraživačke mogućnosti, lokalni poslovni razvoj te norveško-švedsku prekograničnu suradnju.

Uz akademski dio, program je uključivao i terenski posjet poduzeću Schütz Nordic te susrete i rasprave s regionalnim partnerima Klosser Innovasjon, 7STERKE i Innlandet Science Park čime su studenti imali priliku povezati teorijska znanja s primjerima dobre prakse iz poslovnog okruženja.

Sudjelovanjem u tom međunarodnom programu studenti EFOS-a stekli su nova znanja i praktična iskustva, dodatno razvili interkulturalne kompetencije te osnažili vještine timskog rada, suradnje i inovativnog promišljanja. Takve aktivnosti još jednom potvrđuju važnost međunarodne suradnje u visokom obrazovanju i pripreme studenata za izazove suvremenog globalnog tržišta rada.

Studenti Financijskog menadžmenta na studijskom putovanju u Ljubljani

Ivana UNUKIĆ

Studenti diplomskog studija Poslovna ekonomija, smjera Financijski menadžment, boravili su 26. i 27. ožujka 2026. godine na dvodnevnom studijskom putovanju u Ljubljani.

Tijekom boravka posjetili su Ljubljansku burzu, jednu od ključnih institucija slovenskoga financijskog tržišta, gdje su kroz stručno predavanje stekli vrijedan uvid u funkcioniranje tržišta kapitala, ulogu burze u gospodarstvu te aktualne trendove i izazove u financijskom sektoru.

U sklopu posjeta studenti su obišli i MUZA *Museum and Gallery*, slovenski muzej bankarstva, koji na suvremen način povezuje povijest bankarstva, umjetnost i financijsku pismenost.

Studijsko putovanje studentima je omogućilo povezivanje teorijskih znanja stečenih tijekom nastave s konkretnim primjerima iz prakse, dodatno osnaživši njihovo razumijevanje suvremenih financijskih sustava i međunarodnog poslovnog okruženja.

Takve aktivnosti predstavljaju važan dio nastavnog procesa jer studentima pružaju priliku za neposredno upoznavanje s institucijama financijskog tržišta te produbljanje stručnih znanja kroz iskustveno učenje.

Međunarodno iskustvo EFOS-ovih studenata i nastavnika na BIP programu u Cluj-Napoci

Ivana UNUKIĆ

Studenti i nastavnici Ekonomskog fakulteta u Osijeku tijekom ožujka sudjelovali su na međunarodnom programu *Blended Intensive Programme (BIP)*, održanom u rumunjskom gradu Cluj-Napoci. Program pod nazivom *Optimizing Restaurant Menu and Layout for Maximum Customer Satisfaction* okupio je sudionike s više europskih visokoobrazovnih institucija u cilju zajedničkog istraživanja suvremenih pristupa unaprjeđenju korisničkog iskustva u ugostiteljstvu.

Središnja tema programa odnosila se na oblikovanje restoranskih jelovnika i njihov utjecaj na zadovoljstvo gostiju te donošenje odluka pri odabiru jela. Kroz interdisciplinarni rad, koji je uključivao analizu podataka, istraživanje ponašanja potrošača i primjenu digi-

talnih tehnologija, sudionici su proučavali koji elementi ponude najviše privlače pozornost gostiju. Posebna vrijednost programa bila je primjena neuroznanstvenih metoda u analizi korisničkog iskustva. Sudionici su pritom koristili GSR senzore, sustave za praćenje pogleda te softver za analizu izraza lica kako bi pratili emocionalne reakcije gostiju na različite aspekte ponude, uključujući opise jela, cijene i vizualni izgled jelovnika. Istraživanje je bilo usmjereno na razumijevanje uloge vizualnih i sadržajnih elemenata u procesu

potrošačkog odlučivanja pri čemu su rezultati dodatno istaknuli važnost podataka i analitičkih alata u donošenju poslovnih odluka u sektoru ugostiteljstva.

Uz EFOS, u programu su sudjelovali partneri s Krakow University of Economics, UCLL Leuven te poslovni partner Hubertus New Age. Takvi međunarodni programi studentima i nastavnicima pružaju vrijedno iskustvo rada u višekulturalnom okruženju, potiču razmjenu znanja te dodatno razvijaju kompetencije na poveznici ekonomije, tehnologije i poslovne prakse.

Znanost u fokusu na Kineziološkom fakultetu Osijek - 1. Međunarodna konferencija integrativna kineziologija: identifikacija talenta, razvoj i očuvanje zdravlja sportaša i parasportaša

Lana ŠUSTER

Na Kineziološkom fakultetu Osijeku u ožujku se održalo niz stručnih, znanstvenih i javnozdravstvenih aktivnosti - fakultet je djelovao je kao središte razmjene znanja povezujući akademsku zajednicu, studente i građane u zajedničkom cilju promicanja tjelesne pismenosti. Početak ljetnog semestra obilježila 1. međunarodna konferencija *Integrativna kineziologija: identifikacija talenta, razvoj i očuvanje zdravlja sportaša i parasportaša* koja se održala 10. travnja 2026. godine u IT parku Osijek. Konferencija u organizaciji Kineziološkoga fakulteta Osijek i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku okupila je vodeće stručnjake iz regije te se raspravljalo o suvremenim izazovima u sportu. Posebnu pozornost stručne javnosti privukla su pozvana predavanja vrhunskih znanstvenika: prof. dr. sc. Ivana Čuka, "Razvoj novih elemenata u sportskoj gimnastici", koji je predstavio spoznaje o razvoju novih elemenata u sportskoj gimnastici, zatim prof. dr. sc. Damira Sekulića, "Od prvih koraka do olimpijskog postolja u jedrenju; pobjeđuje

li proces (ili) talent". Konferencija je obuhvatila i dvije zanimljive panel-rasprave: prvu, usmjerenu na razvoj od gimnastičkih elemenata do vrhunskog sporta, koju je moderirala asistentica Iva Macan, mag. cin., a sudjelovali su Marijo Možnik i Robert Seligman. Drugi panel, pod vodstvom doc. dr. sc. Ivana Perića, obuhvatio je rasprave o kontroverzama u treningu, suplementaciji i očuvanju zdravlja sportaša i parasportaša pri čemu se istraživalo o granicama ljudskih performansi. Uvod u taj veliki znanstveni skup bio je niz aktivnosti usmje-

renih na prevenciju bolesti, javnozdravstvene inicijative i rad s mladima. U povodu *Svjetskog dana debljine 4.* ožujka Studentska sekcija za znanost KIFOS-a, u suradnji s kolegama s Medicinskog fakulteta, organizirala je 5. rekreacijski hod "Hod 5 do 12" osječkom promenadom. Studenti, nastavnici i djelatnici odazvali su se u velikom broju i podržali tu aktivnost. S obzirom na to da podatci Europske zdravstvene ankete (EHIS) upozoravaju da u Hrvatskoj svaka druga odrasla osoba ima prekomjernu tjelesnu masu, cilj te aktivnosti bio je osvijestiti

javnost o opasnostima visceralne pretilosti i njezinoj povezanosti s inzulinskom rezistencijom te dijabetesom tipa 2. Fakultet je pokazao svoju proaktivnost i u radu s mladima, ugostivši 30 učenika Ugostiteljsko-turističke škole u povodu njihove 70. obljetnice te je 9. ožujka održana interaktivna radionica "Zdravo tijelo - snažan um" pod vodstvom doc. dr. sc. Mirele Šunde, asistentice Ive Macan te studenata. Učenicima je kroz praktične primjere objašnjena snažna povezanost redovite tjelesne aktivnosti, mentalnog zdravlja i kvalitetnih život-

nih navika. Također je istaknuto da u praksi kineziologija često izgleda drukčije nego u teoriji, zbog čega Kineziološki fakultet u Osijeku kontinuirano potiče studente na primjenu usvojenih teorijskih znanja. U tom je kontekstu, u organizaciji Knjižnice i udruge Alumni KIFOS, 27. ožujka održano inspirativno predavanje pod nazivom "Kineziologija - iz teorije u praksu". Predavanje je održao Tomislav Biščan, mag. cin., uz uvodne riječi voditeljice knjižnice Lane Šuster. Kroz primjere iz vlastitog profesionalnog iskustva,

pozvani je predavač studentima jasno pokazao da su kritičko razmišljanje, čitanje znanstvene literature i kontinuirano učenje temeljni alati za rješavanje svakodnevnih izazova u radu s ljudima.

Briga o razvoju institucije očitovana se 25. ožujka kroz interno predavanje "Osnove EU fondova" kada je Boris Greger, univ. mag. oec., educirao nastavničko osoblje o mogućnostima financiranja istraživačkih projekata i procedurama prijave. Ožujak je zaključen aktivnostima usmjerenima na psihološku dobrobit studenata. U sklopu platforme UniSport Health, 30. ožujka održano je *online* predavanje psihologinje Lucije Paić Gotovac pod nazivom "Mislim, dakle overthinkam - kako se nositi s anksioznošću?". Studenti su tom prilikom imali priliku upoznati se s mehanizmima emocionalne regulacije te naučiti učinkovite strategije za smanjenje ruminacije. Navedenim je aktivnostima Kineziološki fakultet Osijek još jednom potvrdio svoju ulogu ne samo kao obrazovne i znanstvene institucije nego i kao važnog dionika u promicanju sveobuhvatnog zdravlja u lokalnoj i široj zajednici.

Mali trk - simbolično grupno trčanje

Irena PAVELA BANAI

U sklopu Tjedna psihologije Centar za mentalno zdravlje i tjelesnu aktivnost u subotu 14. ožujka organizirao je Mali trk, simbolično grupno

trčanje kojim se želi potaknuti briga o mentalnom zdravlju i istaknuti važnost tjelesne aktivnosti u svakodnevnom životu. Toj je utrci pristupilo više od 150 sudionika koji su zajedno pretrčali tri kilometra laganim

tempom, od Picassova spomenika do cestovnog mosta i natrag. Taj događaj nije bio natjecateljskog karaktera - nije bilo mjerenja vremena ni poretka, već je naglasak stavljen na zajedništvo, kretanje i međusobnu podršku. Tijekom događaja na štandu Kluba studenata psihologije Filozofskog fakulteta u Osijeku "Psihos" bilo je moguće dati dobrovoljne donacije namijenjene korisnicima Centra za nestalu i zlostavljaju djecu. Posebnost su tog događaja bili i unikatni startni brojevi koje su oslikala djeca iz Centra za nestalu i zlostavljaju djecu. Mali trk ujedno predstavlja i uvod u veliku utrku "Trčimo za mentalno zdravlje" koja će se održati u listopadu povodom obilježavanja Svjetskog dana mentalnog zdravlja.

Djelatnici FERIT-a predstavili zanimanja znanstvenika i inženjera u povodu Dana očeva u Dječjem vrtiću "MAZA" Valpovo

Željko ŠPOLJARIĆ

U povodu Dana očeva (19. ožujka 2026.) i blagdana Sv. Josipa djeci iz skupine "Oblačići" Dječjeg vrtića "MAZA" Valpovo bila su predstavljena zanimanja znanstvenika, istraživača i inženjera. Predavanje i praktičnu radionicu vodio je djelatnik Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, dr. sc. Željko Špoljarić sa Zavoda za elektrotehnologiju i automatizaciju. Djeci je na početku održano kratko predavanje o nekim najpoznatijim izumima hrvatskih izumitelja, kao što je Nikola Tesla, te i o poznatim svjetskim izumiteljima poput Thoma-

sa Edisona i drugih. Nakon toga djeca su se na praktičan način upoznala s nekim od osnovnih mjerenja koja se provode na fakultetu u sklopu različitih predmeta. Tako su mjerili razinu buke (u dB) uređajem za mjerenje buke gdje su zajedno pokušali razviti najveću moguću buku (oko 118 dB) te najveću moguću tišinu (oko 40 dB). Zatim su se upoznali s mjerenjem temperature s pomoću termokamere gdje im je pokazano mjerenje temperature jako vrućeg tijela (plamen svijeće) te mjerenje temperature jako hladnog tijela (kockice leda). Snimljena je i termoslika cijele skupine na kojoj se vidi da je najzagrijaniji dio čovjekova tijela glava.

Djeca su zatim samostalno u skupinama, uz nadzor voditelja radionice i odgovornih nastavnika, mjerila različitim mjernim uređajima visinu tijela, napon baterija (pune i prazne) te temperaturu tijela s pomoću termopara koji su zagrijavali rukom. Djeci je pokazana i zaštitna oprema kojom se koriste inženjeri pri radu i mjerenju kao što su zaštitna kaciga, zaštitne rukavice i zaštitne naočale. Djeci se najviše svidjelo što su uživo vidjeli kako određena oprema funkcionira i kako se praktično upotrebljava. Bilo nam je zadovoljstvo da smo na trenutak mogli djeci približiti i pobliže objasniti što je dio svakodnevnice znanstvenika, istraživača i inženjera.

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

DVOSTRUKI STANDARDI: zašto smo stroži prema sebi nego prema drugima?

Ana KURTOVIĆ

Jeste li se ikada uhvatili kako sebe kritizirate zbog pogreška ili nedostataka koje biste drugomu vrlo lako oprostili? Ili kako vlastiti uspjeh umanjujete, dok tuđi lako prepoznajete i pohvalite? Takvi "dvostruki kriteriji" vrlo su česti i dio su svakodnevnog psihološkog funkcioniranja. Dvostruki kriteriji, odnosno sklonost da prema sebi budemo stroži nego prema drugima, vrlo su česti. Mnogi će se prepoznati u situacijama u kojima vlastitu pogrešku doživljavaju kao dokaz osobne nekompetentnosti, dok istu takvu pogrešku kod druge osobe objašnjavaju okolnostima ili trenutačnim opterećenjem. Slično se događa i kada je riječ o izgledu pri čemu vlastite nedostatke uočavamo brzo i intenzivno, dok kod drugih vidimo cjelinu te se ne fokusiramo toliko na pojedinačne mane ili nedostatke. Takva asimetrija u procjenjivanju nije nužno znak slabosti, nego odražava način na koji naš um prirodno obrađuje informacije.

Jedan od razloga zašto smo stroži prema sebi jest činjenica da imamo daleko veći uvid u vlastite misli, sumnje i nesigurnosti nego u unutarnji svijet drugih ljudi. Dok kod drugih vidimo prvenstveno ponašanje i ishod, kod sebe smo upoznati i s procesom, sa svakom pogreškom, nesigurnosti ili samokritikom koja neizbježno prati djelovanje. Tomu se pridružuje i opća sklonost usmjeravanja pozornosti na negativno koja je kroz evoluciju imala zaštitnu funkciju, ali danas često dovodi do toga da vlastite nedostatke percipiramo kao važnije i izraženije nego što objektivno jesu. Dodatno, funkcija samokritičnosti može biti i pokušaj održavanja kontrole. Uvjerjenje da ćemo, budemo li dovoljno strogi prema sebi, izbjeći pogreške ili neuspjeh, može nam pružiti veći osjećaj kontrole – iako često lažan. Naime, takav pristup često ima suprotan učinak jer povećava pritisak i smanjuje fleksibilnost u suočavanju sa zahtjevima.

Važno je naglasiti da strogost prema sebi nije nužno problematična sama po sebi. U određenoj mjeri ona može biti poticajna, osobito kada doprinosi učenju, preuzimanju odgovornosti i osobnom razvoju. Problem nastaje kada kriteriji postanu rigidni, nepopustljivi i selektivni,

odnosno kada sustavno zanemarujemo vlastite uspjehe, a pogreške generaliziramo na vlastitu vrijednost kao osobe. U takvim situacijama dvostruki kriteriji mogu dovesti do kroničnog nezadovoljstva sobom, povećanog stresa i izbjegavanja novih izazova zbog straha od pogreške. Ako se prepoznaju takvi štetni obrasci dvostrukih standarda, svakako je preporučljivo raditi na njihovoj promjeni. To ne mora podrazumijevati potpuno odustajanje od samoprocjene ili snižavanje standarda, što nam vjerojatno ne bi koristilo u životu, nego njihovo ujednačavanje i realističnije postavljanje. Jedan od prvih koraka jest osvještavanje automatskih misli koje se javljaju u situacijama procjenjivanja, osobito onih koje su izrazito samokritične ili previše uopćene. Kada takvu misao prepoznamo, korisno je zastati i preispitati se s pomoću pitanja poput: Na temelju kojih dokaza to zaključujem, postoje li i suprotni dokazi te postoji li drukčije objašnjenje koje je uravnoteženije? Na taj se način postupno uvodi distancija između početne reakcije i konačne procjene.

Dodatno, može pomoći zauzimanje perspektive "treće osobe", odnosno pokušaj da vlastitu situaciju sagledamo kao da procjenjujemo koga drugoga. To često spontano dovodi do blažeg i realističnijeg kriterija. U tom kontekstu korisno je i konkretno se zapitati bismo li isto rekli bliskoj osobi u istoj situaciji; ako je odgovor negativan, vjerojatno je u pitanju dvostruki standard. Sustavno uočavanje i bilježenje vlastitih postignuća, pa i onih manjih, može dodatno pomoći u uravnoteživanju slike o sebi jer se time aktivno suprotstavljamo sklonosti zanemarivanja pozitivnih aspekata samih sebe.

Konačno, važan element korekcije jest razvoj samosuosjećanja koje ne znači popuštanje ili ignoriranje pogrešaka, nego odnos prema sebi koji je istovremeno realističan i podržavajući. To podrazumijeva priznati pogrešku ili nedostatak, ali bez uključivanja u vlastitoj ukupnoj vrijednosti, kao i uvažavanje činjenice da su pogreške dio učenja i razvoja. U konačnici, cilj nije potpuno ukloniti samokritičnost, nego razviti dosljedniji i uravnoteženiji način procjenjivanja u kojem kriteriji koje primjenjujemo na druge vrijede i za nas same.

NA FFOS-u PREDSTAVLJEN ZBORNIK DRUŠTVA I BOLESTI

KRIZE KOJE NAS OBLIKUJU: povijesne lekcije za suvremeni svijet

Luka PEJIĆ

Na Filozofskom fakultetu u Osijeku 27. ožujka 2026. predstavljen je zbornik *Društva i bolesti: odgovori na zdravstvene krize u modernoj i suvremenoj povijesti*. Zbornik su predstavili urednik Luka Pejić i autori članka Slađana Josipović Batorek i Damir Sekulić. Razgovor je moderirala doktorandica Franka Maslov. Urednik Luka Pejić istaknuo je kako je motiv za nastanak zbornika bio potaknuti interdisciplinarni dijalog među znanstvenicima. Podsjetio je da je zbornik rezultat rada na istoimenu znanstvenom projektu koji je započeo u jesen 2022. godine, u vrijeme pandemije bolesti COVID-19. Ideja iza zbornika nije bila ponuditi detaljnu analizu epidemioloških uzroka određene zdravstvene krize, već se osvrnuti, primjerice, na mehanizme koje su vlasti u historijskoj perspektivi koristile za suzbijanje kriza,

različite oblike otpora prema novim zdravstvenim politikama, (ne)učinkovitosti pojedinih političkih sustava u navedenim okolnostima i sl. Iako se većina radova u zborniku bavi primjerima vezanima uz Hrvatsku, oni ih ne tretiraju izolirano, nego kao dio širih europskih i globalnih procesa. Tijekom razgovora napomenuto je da su zdravstvene krize uvijek višedimenzionalne. One nikada nisu samo medicinski fenomeni, već podrazumijevaju i niz političkih, društvenih, kulturnih, obrazovnih, pravnih i komunikacijskih izazova. Upravo zbog toga bilo je važno da u zborniku sudjeluju autori različitih struka i istraživačkih interesa – od povijesti i filozofije do pedagogije i lingvistike. Pritom, naglašena je važnost povijesnih iskustava kao alata za bolje razumijevanje i upravljanje današnjim krizama. Istaknuto je da su određeni kontinuiteti vidljivi. Naime, iako se može činiti da su suvremene ne-

doumice posve nove, rad na tom zborniku pokazao je da mnoga pitanja imaju duboku povijest. Rasprave o cijepljenju, otpor prema novim epidemiološkim mjerama, strah od državnog nadzora, nepovjerenje prema autoritetima, medijska dramatizacija – sve su to teme koje se pojavljuju i u prijašnjim zdravstvenim krizama, samo u drukčijim oblicima. Osim toga, sugovornici su se složili da svaka društvena kriza predstavlja i svojevrsan test društvene kohezije i solidarnosti te da uspješno krizno upravljanje nije samo reakcija u trenutku izbijanja određenog problema, nego i pitanje dugoročnog ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu, obrazovanje i javnu komunikaciju. Pejić je dodao da zdravstvene krize nisu anomalija, nego dio ljudske povijesti. Upravo zbog toga njihovo povijesno proučavanje ima vrlo konkretnu suvremenu vrijednost. Pozivajući se na autoricu Sabrinu Sholts i

njezinu knjigu *The Human Disease*, izjavio je da pandemija koronavirusa evidentno neće biti posljednja jer ono što nas čini ranjivima na pandemije ujedno nas čini i ljudima. Povjesničarka Slađana Josipović Batorek osvrnula se na vlastito istraživanje epidemije velikih boginja 1972. godine u Jugoslaviji, upućujući na početne poteškoće, ali i na učinkovite mjere koje su dovele do brzog suzbijanja zaraze. Posebno se osvrnula na ulogu medija i pitanje javne percepcije epidemije. U konačnici, filozof Damir Sekulić govorio je o pandemiji COVID-19 kao društvenom fenomenu koji je razotkrio i produbio postojeće nejednakosti te promijenio način na koji promišljamo dodir, slobodu i odgovornost. Zaključno, tijekom promocije istaknuto je da zdravstvene krize djeluju kao ogledalo društva, otkrivajući njegove slabosti i postojeće socijalne napetosti, ali i potencijale za promjenu.

Mogućnosti razvoja projekata uz podršku Vesna Venture Capitala

Tera Tehnopolis

VESNA Venture Capital jest deep tech fond usmjeren na ulaganja u projekte i startupove koji razvijaju napredne tehnologije s potencijalom za tržišnu primjenu. Takav model suradnje može biti zanimljiv istraživačkim institucijama, uredima za transfer tehnologije, tehnološkim centrima, startupovima i timovima koji rade na komercijalizaciji inovacija. Vesna Venture Capital ulaže u deep tech projekte i startupove koji razvijaju rješenja usmjerena na važne globalne izazove, a pritom polazi od tehnologija koje su dosegule određeni stupanj razvoja. U fokusu je fonda povezivanje istraživačkih institucija i tržišta, odnosno prijenos tehnologije iz znanstveno-istraživačkog okruženja prema komercijalno održivim proizvodima, uslugama i novoosnovanim poduzećima. U Vesna

točka provedbe i podrške suradnji između akademskog okruženja i investitora. Takav okvir može biti koristan za sveučilišta, institute, inkubatore, urede za transfer tehnologije, razvojne i tehnološke centre, ali i za istraživačke timove te startupove povezane s akademskim i inovacijskim okruženjem. Primjerice, jedna od mogućnosti suradnje i korištenja Vesna kapitala može biti komercijalizacija intelektualnog vlasništva razvijenog unutar istraživačkih institucija, uz mogućnost da se pojedini projekti predlažu, evaluiraju i zatim razvijaju kroz zasebne projektne rasporede i daljnje korake prema osnivanju posebnog pravnog subjekta. Vrijednost takva modela nije samo u mogućnosti ulaganja nego i u dodatnoj razvojnoj podršci koju može pružiti u ranoj fazi komercijalizacije. Za projekte u fazi dokazivanja koncepta važni su kriteriji

poput razine tehnološke spremnosti TRL 4-6, potencijala za spin-off, jasno definiranog problema, jasne vrijednosne ponude i fokusiranog plana komercijalizacije. Usto se ističe i podrška u pitanjima osnivanja društva, izlaska na tržište, patentiranja, preseed financiranja i izgradnje tima. Taj pristup osobito može biti relevantan za projekte iz područja klimatskih i okolišnih tehnologija, naprednih materijala i ključnih naprednih tehnologija te umjetne inteligencije i ICT-a. Za projekte koji su dovoljno zreli da prijeđu iz istraživačke faze prema tržištu, Vesna Venture Capital može predstavljati spoj investicijske, savjetodavne i strateške podrške u procesu komercijalizacije inovacija. Za dodatne informacije javite se e-poštom na ured@tera.hr, telefonom na 031/251-000 ili osobno na adresu Trg Ljudevita Gaja 6, 31000 Osijek.